

GLASOVA Panorama

Kranj, 10. marca 1962 — Leto II. — Številka 9

Opera v jeseniškem gledališču

„TREMARSKI DUKAT“

Na Jesenicah pravijo, da ni zanimanja za gledališče. Dramske predstave so včasih slabo obiskane. Za poživitev repertoarja gledališča »Tone Cufar« so se Jeseničani odločili, da bodo naštudirali opero.

Pred leti so že imeli na jeseniškem odru nekaj operet, med njimi »Malč Floramy« in druge. Jeseniška in okoliška publika je pokazala za to vrst gledališke dejavnosti izredno zanimanje. Dvorana je bila vedno polna.

Zato se ne motijo, da ne bi uspeli tudi z opero, čeprav je zahtevnejša stvar. Izbrali so si delo Radovana Gobca »TREMARSKI DUKAT«. To je bila prvotno opereta. Skladatelj pa jo je sedaj priredil v opero. Krstno predstavo je doživela pred leti v Trbovljah. Idejo o operi na Jesenicah je podprl tudi Občinski svet Svobode in prosvetnih društev, ki je postavil celo poseben odbor za izvedbo.

Razveseljivo je, da bodo pri izvedbi sodelovali sami domačini in so s študijem že začeli. Orkester jeseniške Svobode pripravlja J. Kleč, komorni zbor Polde Ulaga in pevski zbor Svobode z Javornika P. Mejač. Med solisti bodo sami priznani izšolani glasovi, in sicer Klečeva, Brunova, Cegnar, Mar, Jerša, Kosen in drugi. Delo bo režiral in hkrati pripravil tudi sceno Bojan Cebulj. Skladatelj opere, Radovan Gobec,

● PREMALO ZDRAVNIKO VOJ NA SVETU

Po statistiki Svetovne organizacije za zdravje je število zdravnikov na svetu še vedno premajhno. — Največ zdravnikov ima Izrael, kjer pride na 420 prebivalcev 1 zdravnik. Na drugem mestu je Sovjetska zveza z 1 zdravnikom na 550 prebivalcev. — Sledijo: Češkoslovaška (en zdravnik na 590 ljudi), Avstrija, Madžarska, Italija in Nemčija (1 zdravnik na 690 ljudi). Na zadnjem mestu v Evropi je Albanija, kjer pride 1 zdravnik na 4600 prebivalcev.

je Jeseničanom poslal kot pripomoček za študij magnetofonske posnetke opere (trboveljska izvedba).

Izvedba opere je vezana tudi na precejšnje stroške. Samo stroški študija bodo veljali okoli pol milijona dinarjev. Če ne bo nobenih zaдржkov, bo premiera že okoli 27. aprila ali pa za 1. maj. Za jeseniško in okoliško publiko bo to nedvomno veliko doživetje. — M. Zivković

LETOŠNJI PUSTNI TOREK NAS JE RAZOCARAL PREDVSEM ZARADI VREMENA. ZELO POGUMNI, KI SE NI SO BALL, DA BI BILI DO KOZE PREMOCENI, SO SE PREOBLEKLI V MASKE. D EŽ JE PRIPOMOGEL, DA SO BILA VSA ZABAVISCA NABITO POLNA.

MORAVE poplavljaajo

Močne snežne in deževne padavine, ki so še le v terek prenehale, so povzročile, da so vse ju-

goslovanske reke močno naraste. To smo lahko opazili tudi pri gorenjskih rekah, saj je bilo v strugah Save, Sore, Kokre in drugih rek toliko vode, kot le malokdaj. Vendar pri nas hudi nalivi in sneg nista povzročila poplav ali večjega zastoja v prometu.

Nasprotno pa je sneg onemogočil promet na vsem področju Like. Binačka Morava in Globoška reka na Kosovem sta zaradi dežja in topljenja snega poplavlili okoli 660 hektarjev plodne zemlje. V kruševskem okraju so v terek začele naraščati vse tri Morave. Velika Morava je posebno močno poplavlila velika zemljišča pri vasi Donji Katum. Naraščala je kar po dva in pol centimetra na uro in je bila proti večeru celih 5 metrov nad povprečjem. Pri Donjem Vidovu je voda preplavila cesto in okoli 700 hektarov zemlje. Zapadna Morava je preplavila vas Mrzlico, ogrožala pa tudi nekaj sto hektarov posevkov. Južna Morava je preplavila cesto Kruševac-Niš. Poplavljalje so tudi reke v Bosni.

Ozračje se je v zadnjih dneh nekoliko ohladilo in s tem preprečilo naglo topljenje snega in še hujske naraščanje rek.

Štečanja z ljudmi

O mladem ameriškem šahistu Bobbyju Fischerju je veliko napisanega. Šahovski strokovnjaki ga prištevajo med najbolj talentirane mlade šahiste na svetu. To je dokazal tudi na mednarodnem turnirju v Stockholmu, kjer je »prišel, videl in zmagal«. Ljudje veliko vedo o uspehih tega ameriškega šahista, ki je pred leti igral šah še v »kavbojkah«, nekoliko manj pa vedo o njegovem delu, načrtih in mišljenju.

— Ali mislite, da ste najboljši šahist na svetu?

— Nerodno mi je odgovoriti na to vprašanje. Ker ste mi ga že postavili, je moj odgovor: da.

Obleka naredi človeka

— Kaj je potrebno, da človek postane dober šahist?

— Odličan spomin, izredna koncentracija, nadpovprečna domišljija in jeklena volja.

— Zakaj ste prenehali s šolanjem?

— Človek se v šoli ničesar ne nauči. Šola je pravcato zapravljanje dragocenega časa. Ne spominjam se, da bi se v šoli česa naučil. Vse, kar sem napravil, so bile neke smešne domače naloge. Razen tega se mora človek v šoli družiti s tistimi otročjimi sošolci in učitelji, ki so včasih bolj neumni od učencev, ki sedijo v klopih.

— Imate kakšnega prijatelja?

— Ne. Nimam prijatelja. Nimam tudi nobenih skrivnosti. Vsakemu povem, kaj mislim, zato mi niso potrebni prijatelji. Nemara je prav to razlog, da nimam prijateljev, ker ljudje ne želijo slišati o sebi resnice.

— Obleke so vaša slabost, kajne?

— Ne slabost, temveč moč. Oblačil sem se skromno in takrat ljudje niso imeli dovolj spoštovanja do mene. Sklenil sem, da se bom lepo oblačil. Srajce kupujem na primer v isti trgovini kot predsednik Kennedy. Zvedel sem tudi za njegovega krojača, pri katerem bom naročil obleko, kakor hitro pridem v Evropo.

● POUK V STRELJANJU

Zahodnonemški veleposlanik v Londonu von Etzdorf se je začel igrati v streljanju. Svojo strast do streljanja je takole opisal: »Zelo važno se mi zdi, če diplomat zna streljati s puško«.

PARIZ in mali ljudje

Zapoznalo kosilo v univerzitetni restavraciji Mazet. Mi za za šest oseb! Mladi prihajajo in odhajajo. Na mizi je velika skleda zelene solate (alžirsko sodelovanje sredi decembra). Sedim in čakam, da me postržejo. Strežajke pa hodijo mimo mene in me začudeno gledajo. Tedaj je prišel Pierre. Pozdravil je: »Salut«, sedel, si naložil solato in jo pojedel. Prinesli so mu kosilo. Težko je človeku, če ne pozna tujih navad. Posnemal sem ga. Solati je sledilo kosilo — nenavadno, pač francosko kosilo.

Pierre nisem poznal. Nikoli prej ga nisem videl in verjetno ga niti več ne bom. Doma je iz mesta Vannus v Bretanji, v Parizu pa že nekaj let študira filozofijo zgodovine. Po kosilu sem mu ponudil cigareto in ob rdečem vinu (to je že skoraj obvezen dodatek francoskim kosilom) mi je potem Pierre pravil o Parizu in Franciji. Pierre ni eksistencialist (pa čeprav nosi značilno brado). Pravi, da so časi eksistencializma že zdavnaj mimo. Pierre tudi ne mara alžirske vojne in niti tega ne ve, v katerem pariškem okrožju stanuje Brigitte Bardot. Pierre je v svoji nenavadnosti čisto navaden človek: s cilji in življenjem. Ni predstavnik izgubljene generacije, ne postopa po Saint Germainu in ne popiva po obmestni hkrémah. In kar je najbolj važno — eden izmed tistih je, ki ne verjame v pregovor: »Bolje vrabec v roki kot golob na strehi«. Vidite, ta Pierre mi je pripovedoval o Parizu.

»Vse to, kar človek vidi na cestah in na ulicah tega velikega mesta, za katerega največji trdijo, da je prvo mesto na svetu, je navaden blef. Govorili ste mi o galskem duhu in o Rollandu. Mogoče se motim, toda veega tega v Parizu ne boste našli. To ni galski duh, ta

utrip vele mesta ni krepkoten, temveč bolan. Pariz je postal svet majhnih ljudi (ne v finančnem in centimetrskem smislu). Če hoče človek najti pravo Francijo, potem mora v Provanso in Bretagno. V Parizu si sleherni ustvarja svoj osebni ali družinski mikrozem. Ta svoj svet si potem ogradi s pravimi železnimi ali miselnimi ograjami. V tem svetu torej potem preždeva!

»Nikoli si ne morete predstavljati«, je nadaljeval Pierre, »kakšne razlike obstajajo v enem samem človeku v službi in v krogu družine. Imam že več let prijatelja, odkar sem v Parizu. Nikoli me še ni povabil na svoj dom, v krog svoje družine. To je njegov osebni svet, na katerega je ljubo sumen in ga skrbno skriva pred zunanjim svetom. In tako živi pretežni del Parižanov.«

Tako sva se pogovarjala dolgo v popoldne. Ko je že hitel po svojih poslih, je še utegnil zavpiti za mano: »Seino si pa le pogledajte!«

ENA CETRTINA AVTOMOBILA IN 160 l VINA NA PREBIVALCA

Francija je dežela vina. Statistiki ugotavljajo, da popije sleherni Francoz 160 litrov vina na leto. Lepa številka, kajne? Kljub temu

Pogled na Pariz iz zraka. Mesto, ki ga ljudje različno doživljajo: s smehom, veseljem, ponočevanjem, vzdihji, občudovanjem, navdušenjem in s solzami. Pariz je sestavljen iz pravilčnosti in resničnosti. Pariz je zgodovina in stvarnost. Na zgodovino spominja okoli 60 pariških muzejev, stik s stvarnostjo pa ima čez 50 pariških gledališč

pa povsod na ulicah, v metroju, med bivanjem v Parizu nisem videl do pozne noči nikogar, ki bi bil pijan.

Pravijo, da pride en avtomobil v Parizu na štiri prebivalce. Zvečer, ko se končuje poslovni dan, so vse ceste polne vozil. Z razliko od ostalih mest pa so ti avtomobili zelo praktični, le redko razkošni. V Parizu veliko hitreje dosežeš cilj, če si pešec. Zato večji del Parižanov pušča svoje avtomobile v predmestju in potuje po mestu le s podzemeljsko železnico.

To sončno pozno decembrsko popoldne je bilo mrzlo. Po cestah je dišalo po bencinu. Dan se je končeval v neskončnih kolonah avtomobilov in v neonskih reklamah. Veliki lepaki so vabili na sijajno razstavo -97000 ans d'Art en Iran-. Največja pa (nadaljevanje na 5. strani)

Rekli so...

»Razlika med Adenauerjem in med menoj je samo v tem, da je kancler grajen v gotskem stilu, jaz pa v baročnem.«

Ludvig Erhard, nemški podkancler

»Ni slabih narodov, so samo slabi ljudje.«

Jevgenij Jevkušenko, sovjetski pesnik

»Najslabši čas angleške zime je tisti čas, ki mu Anglični pravijo pomlad.«

Winston Churchill, bivši britanski premier

Ljudje imajo zakon verjetno zato za »sveto ustanovo«, ker je iz ljudi napravil že toliko mučenicov.

Citat iz Fliegende Blätter

»Modrost je, da življenje jemljemo takšno, kot je. Le včasih lahko sanjamo o tem, kakšno bi življenje moralo biti.«

Pearl S. Buck — ameriška pisateljica

V Ženevi, mestu ob mirnem Lemenskem jezeru, se bo začela prihodnji teden, na začetku švicarske pomladi, razorožitvena konferenca 18 držav. V mestu -velike in majhne diplomacije- pripravljajo konferenco s švicarsko skrbnostjo do lučev, saj je znano, da so Švicarji vzorni do tujih gostov. Konferenca 18 držav, ki jo človeštvo pričakuje z novimi upi, bo reševala problem razorožitve na ostankih vseh povojnih brezuspešnih razgovorov. Na razorožitveni konferenci v Ženevi sodeluje 18 držav. Med njimi je pet držav, ki pripadajo zahodnemu taboru: ZDA, Velika Britanija, Francija, Italija in Kanada; z Vzhoda prihajajo Sovjetska zveza, Poljska, Češkoslovaška, Bolgarija in Rumunija; osem držav pa zastopa nevtralne države, in sicer Indija, Burma, Etiopija, Nigerija, Meksiko, Brazilija, Švedska in ZAR.

ZENE VSTOPAJO V POLITIKO

Devetindesetletna učiteljica Nina Petrona, hčerka carskega pol-

kovnika in žena sovjetskega premiera Hruščova je sedla v šolsko klopo, da bi se na večernih tečajih naučila angleščine. Dvaindvajset let pozneje, 18. februarja letos, je uporabila to znanje v poslanici, naslovljeni na ameriške žene. Nina Petrovna je s svojimi besedami, ki

rinski glas Nine Petrovne.

»Ne želimo se med seboj bojevati. Želimo biti prijatelji kot v času predsednika Roosevelta. Spustimo atomske bombe in drugo nevarno orožje v največje globine oceanov in živeli bomo brez orožja kot dobri sosede.«

ni državniki sprejmejo na sebe odgovornost za rešitev tako važnega svetovnega problema. Neuspeh konference bi pomenil novo razočaranje in nadaljevanje oboroževalne tekme.

Odgovor na sovjetski predlog je bil v Washingtonu zelo previdno sestavljen, da ne bi imel za posledico nepremišljenih dejanj. Kennedy je odgovoril: »Ne verjamem, da bi bil sestanek vodilnih državnikov 18 držav razorožitvene konference najboljša pot do uspeha.«

Sovjetska prizadevanja za »sestanek na vrhu« so zavrnila tudi nevtralne državniški pa so izrazili pripravljenost, da na ženevski konferenci sodelujejo pozneje, če bo njihovo sodelovanje koristno za uspeh razgovorov.

V Ameriki je ozadje priprav za ženevsko konferenco o razorožitvi pripeljalo do spoznanja, da bi morala tudi žena ameriškega predsednika spregovoriti ruskim ženam. Seveda bo to nekoliko težje, ker Jacqueline ne zna ruščine.

Orožje v morje

so jih posneli na magnetofonski trak snemalci moskovskega radia, v desetminutni oddaji vzbudila veliko zanimanje v Ameriki. Radio Moskva je ta govor prve žene v Sovjetski zvezi oddajal po svoji kratkovalovni mreži za poslušalce Severne Amerike. Mnoge ameriške radijske postaje so poslele to oddajo in jo vključile v svoj program. Iz zvočnikov svojih sprejemnikov so žene v Ameriki poslušale mate-

Prikupen in materinski glas žene sovjetskega premiera je imel v Ameriki večji odziv kot vsi številni predlogi, ki jih je sovjetski premier Hruščev poslal do sedaj po diplomatski poti. Njegove pobude, da bi se na začetku ženevskih razgovorov o razorožitvi sestali voditelji 18 držav, je nalezela na Zahodu na pomisleke in prepričevalen odklon. Hruščev je v svojem predlogu zagovarjal, da samo vodil-

Kmečka ohceta pod 'marelami'

»Ni važno vreme, samo da je uspelo!« mi je po končani prireditvi rekla 53-letna Pavla Oman iz Podkorena. »Ona in njen mož Vinko sta bila med najbolj požrtvovalnimi organizatorji te prireditve, ki pa jo je — žal — motilo zelo slabo vreme!« mi je pojasnjevala Marija. Sicer pa bi bilo kaj takega nemogoče organizirati brez sodelovanja, nesebičnosti in dela vseh Kórencov, da, vseh, zakaj sodelovalo je staro in mlado. Vendar bi bili hudo krivični, če ne bi omenili tudi sodelovanja vaščanov Gozd-Martuljka in Kranjske gore. Rútarji so »prispevali« nevesto in ob gostilni »Pri Jožici« na odru priredili sprejem svatov in ženina iz Podkorena, Kranjskogorčani pa so pred Razorjem prikazali stare običaje v zvezi s »šrangom«. Lahko torej rečemo, da so pri prireditvi sodelovale vse tri vasi, škoda le, da turistov zaradi zares slabega vremena skoraj ni bilo.

NARODNE NOŠE IN LAN NA DEŽJU

Okrog vaške lipe sredi Podkorena je bilo že od jutranjih ur zelo živahno: uniforma miličnika (ki je urejal promet), dežniki, oprema smučarjev (ki so se na Vitrancu borili za naslov državnega prvaka v alpskih disciplinah), narodne noše, dežni plašči, okrašeni vozovi, kolovrati in statve in premočeni konji — vse to se je gnetlo in pričakovalo odhod, sicer pa je neusmiljeno deževalo... In ni mu bilo mar za dragocene narodne noše, ki jih sicer tako strahno hranijo v skrinjah. »Joj, čisto bodo mokre, a jih ni škoda!« Dežniki in dežni plašči so jih le slabo varovali pred dežjem. »Bo ali ne bo?« so modrovali redki gledalci. »Bo!«

Terice in predice so prikazale svoje delo na dveh vozovih, ki sta bila lepo okrašena — in kljub dežju smo videli, kako so včasih predelovali lan

so rekli Kórenci. »Da ne bodo rekli, da smo zaniči! Pokažimo, da smo Gorenjci, ki se dežja in snega ne boje! Ampak res škoda tako obsežnih priprav, zdaj pa tako vreme!«

In nekaj po 11. uri dopoldne so se za jezdecem na čelu začeli vrtiti kmečki vozovi, na njih pa terice, predice, ženin in svatje v narodnih nošah in »furmani«. Pa so jim takoj pred Vitrancem kórenska dekleta zaprla pot. (»Šranga« je v tej ali oni obliki razširjena skoraj povsod po Sloveniji.) Treba se je bilo odkupiti in šele potem je sprevod lahko nadaljeval pot naprej proti Kranjski gori, kjer je bila pred Razorjem druga »šranga«. Mož z očali in harmoniko, iz katere je

izvabljal najrazličnejše »viže«, narodne in popevke, pa tudi »ponarodele« in »prirejene« (prosto po...), je žel s svojo iznajdljivostjo in spretnostjo splošno priznanje.

OBIČAJI V ZVEZI S PREDELAVO LANU

Že na vozovih in pozneje na odru v Gozd-Martuljku so »nastopile« tudi terice in predice, ki so gledalcem prikazale, kako so včasih v teh krajih predelovali lan. Danes ga ne sejejo več, skoraj povsod pa imajo še kolovrate in druge priprave, ki so bile potrebne, preden je iz lanu na njivi nastala srajca ali rjuha. Delo je bilo naporno. Ko so na spomlad lan končno predelali, so imeli likof, »poprednico«, navadno v kaki kmečki hiši ali v gostilni. To »poprednico« so Kórenci v nedeljo združili s »kmečko ohceto« in so torej letos prvič prikazali tudi te običaje.

Ko so bile opravljene formalnosti s prevozom neveste v Gozd-Martuljku in ko so tudi plesalci prikazali stare plesne in zapeli nekaj lepih gorenjskih narodnih, je sprevod spet krenil nazaj v Pod-

Na odru pri gostilni »Pri Jožici« so Kórenci in Rútarji kljub dežju prikazali nekaj starih gorenjskih narodnih plesov

koren, seveda z nevesto. Program je predvideval še prikaz poroke in nastop folklornih skupin na odru pred motelom v Kranjski gori, vendar je ta točka — zaradi dežja in ker ni bilo gledalcev — odpadla.

»KAJ SE TI FANTIC V NEVARNOST PODAJAS...«

Kaj se ti fantic v nevarnost podajáš, čez Savo vas hodiš, pa plavat ne znaš...«

To in še nekaj drugih slovenskih narodnih pesmi so zapela dekleta iz Podkorena pri »šrangi«. Postavile so se čez cesto in svatom zaprle pot s svilenimi robčki. Njihove narodne noše so bile videti v primerjavi z ostalimi gorenjskimi nošami bolj svetle. To je vpliv Koroške v noši tega dela Gorenjske. Avbe ne poznajo in namesto nje imajo ženske na glavi »zviščko«, ostali deli ženske noše pa so še: ruta, ošpekelj, bertah, kika (tudi »ras-«), žnura, kasiter, juntra in šturnfi. Prav nogavice kažejo veliko podobnost z žiljskimi.

Se si želimo takih prireditvev. Želimo pa tudi, da bi bilo drugič vreme prirediteljem bolj naklonjeno.

A. Triler

NOVA ITALIJANSKA POTNIŠKA LADJA

Italijansko pomorsko podjetje »Italia« je sporočilo, da bosta dve veliki potniški ladji, ki »gradijo za to družbo« imeli vsaka po nosilni imeni Miha in Rafaela. Ta dva sta družba, katere največja ladja že nosi ime Leonarda da Vincija. S tema dvema novima ladjama izpopolnjuje »zbirko umetnikov na morju«.

Dekleta iz Podkorena v lepih narodnih nošah so svatom in ženinu pred odhodom iz vasi zaprla pot (vse fotografije: France Perdan)

Jezdec je vseskozi vodil sprevod okrašenih voz; v roki je imel okrašeno palico, v ustih pa veliko pipo

Štetje jeklenih konj

Zadnja leta je zajela našo ožjo domovino prava prometna vrtočnica. Na cestah in mestnih križiščih je gneča »tehničnega izuma na štirih kolesih« vedno večja. Ob prometnih cestah in vozliščih zdrvi dnevno nekaj tisoč »jeklenih konjčkov« s potniki iz različnimi tovari. Opazovanja »na oko« pa včasih ustvarijo dokaj površno predstavo prometnega vrveža. Zanesljivejša podatke o naraščanju števila motornih vozil dobimo s statističnimi štetji, ki izvirajo iz vsakoletne prijave motornih vozil. Iz teh podatkov smo razbrali, da je na raščanje števila motornih vozil v Sloveniji ovrгло vsa predvidevanja.

SLOVENIJA NA VRHU
T očni podatki o številu motornih vozil v Jugoslaviji niso znani, zanesljivo pa lahko trdim, da je Slovenija na vrhu državne lestvice. Ob koncu lanskega leta so našli v Sloveniji skupaj 56.049 motornih vozil. V štetje so zajeli: mo-

torna kolesa, ki jih je v Sloveniji 24.110; potniške avtomobile, ki jih je 23.854; avtobuse, ki jih je 770; tovornjake, ki jih je 5900, in traktorje, ki jih je v Sloveniji 1415. Po teh podatkih bi prišlo približno eno motorno vozilo na 28 prebivalcev. Primerjanje z razvitimi zahod-

spada med najmlajše na svetu. Delež domače industrije motornih vozil pa je pri skupnem številu vozil precejšniji.

NEENAKOMERNO NARAŠČANJE

N avdušenje za volanom ni zajelo vse Slovenije enakomerno. S primerjanjem števila motornih vozil v posameznih okrajih zasledimo zanimive razlike. Najbolj razširjena so prometna sredstva v industrijsko razvitih področjih, kamor spadajo okraj Kranj, Ljubljana in Koper. Koprskemu okraju je pri naraščanju vozil šla precej »na roko« bližina meje, saj ima ta okraj visoko število motornih koles, ki so italijanskega porekla, razen tega pa je v Kopru središče naše mlade motorne in avtomobilske industrije. »Zlato sredino« tvorijo pri razširjenosti prometnih sredstev okraj: Maribor, Gorica in Celje. Na »repu« precej zadaj za slovenskim povprečjem pa sta okraj Novo mesto in Murska Sobota.

Številčni prikaz števila motornih vozil v posameznih krajih je naslednji: Največ motornih vozil ima Ljubljana 19.305, Maribor 10.418, Kranj 6364, Celje 5250, Koper 4929, Gorica 4678, Novo mesto 3319 in Murska Sobota 1746. Razlike se pokažejo v »pravi luči«, ko izvedemo, da v Ljubljani in Kranju pride eno vozilo na 20 oziroma 21 prebivalcev, v Murski Soboti pa na 72 prebivalcev. Slovensko povprečje znaša 28 ljudi na motorno vozilo.

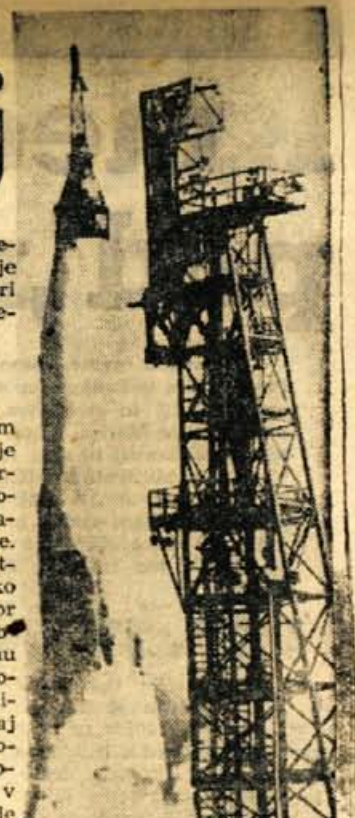
bine iz nevnemljivega stekla v vsakem trenutku odtrga.

Na vrsti je bila katastrofa. Če bi Glenn tedaj vključil zavorne rakete, kot je bilo predvideno v načrtu poleta, bi se zaradi njihovega delovanja zaslona odtrgal. Kabina bi zgorela s kozmonavtom vred.

Glenn je tvegala. Zato je zavorne rakete pustil pri miru. Kljub temu to ni bila zadnja preizkušnja za Američana. Prav zaradi tega, ker zavorne rakete niso delovale, je bila teža kabine prevelika za padalo.

Po razgovoru s kontrolnim centrom se je Glenn odločil,

(nadaljevanje na 5. strani)

Na znak je raketa »Atlas Mercury«, težka nad sto ton, poletela s svojega podstavka s hitrostjo 17.500 milj na uro. Isti trenutek je začela delovati radijska zveza med raketo in zemljo, ki je pomagala Glennu premagovati vse težave

Nepriilike v vesolju

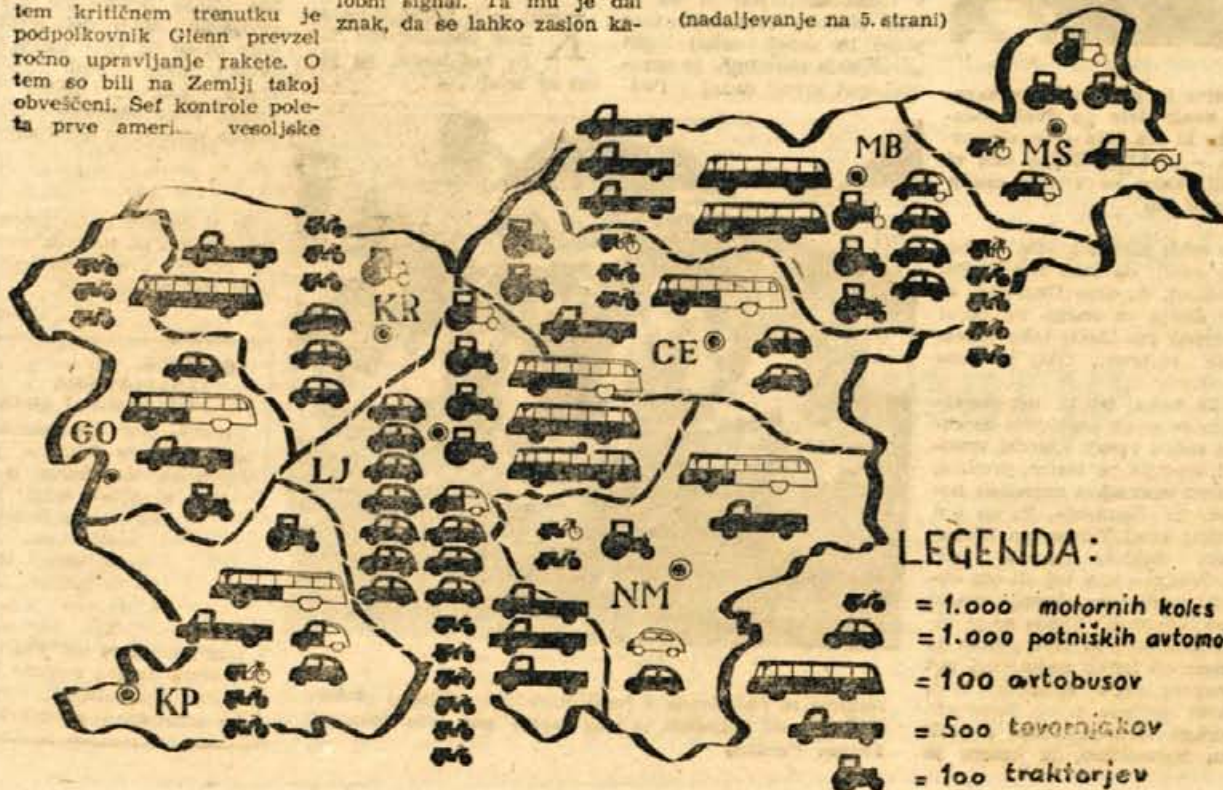
NEKAJ DNI PO USPEŠNEM POLETU JE AMERISKI ASTRONAVT JOHN GLENN POVEDAL NEKAJ VEČ O SVOJIH DOZIVETJIH V VESOLJU

Ko so Američani zvedeli, da so njihovega prvega astronava Johna Glenna čakale v vesolju številne težke preizkušnje, so postali nanj še bolj ponosni.

Prvi nevarnosti se je Glenn predal pri prvem krogu okoli Zemlje, ko je avtomatsko upravljanje rakete prenehalo normalno delovati. Kot pripoveduje Glenn sam, se je kabinna »Mercury« »zakločila prav tako, kot bi začel avtomobil pri velik brzini naglo zavirati na spolzki cesti. V tem kritičnem trenutku je podpolkovnik Glenn prevzel ročno upravljanje rakete. O tem so bili na Zemlji takoj obveščeni. Šef kontrole poleta prve američanske vesoljske

ladje s človekom je bil veskozi v strahu, da bi ta okvara na raketi vzela Glennu pogum. Predlagal mu je, naj napravi samo dva kroga okoli Zemlje. Podpolkovnik pa je ostal vseskozi hladnokrven. Odločil se je, da bo napravil še tretji krog, kot je bilo najprej predvideno.

Kmalu je prišlo do druge nezgode, resnejše in še bolj nevarne. V trenutku, ko bi se morala začeti raketa spuščati proti Zemlji, se je pred Glennovimi očmi vžgal svetlobni signal. Ta mu je dal znak, da se lahko zaslona ka-

LEGENDA:
 [Car icon] = 1.000 motornih koles
 [Bus icon] = 1.000 potniških avtomobilov
 [Truck icon] = 100 avtobusov
 [Tractor icon] = 500 tovornjakov
 [Tractor icon] = 100 traktorjev

RAZLIKE IN VZROKI

Če bi motorna vozila vrednotili kot kazalo za življenjsko raven prebivalstva, potem pridemo do zaključka, da industrijska mesta v tem prednjačijo. Vzroki za večjo udeležbo pa so še drugi. Res je, da ljudje v industrijsko razvitih okrajih več in lažje zaslužijo; vendar to najbrž ni edini razlog, da motorizacija v industrijsko razvitih področjih hitreje narašča. Vzroki so lahko tudi bolj razvita mreža cest in večje potrebe za prevoznimi sredstvi, ki jih ljudje pri opravljanju svojega dela rabijo.

Zanimivo je nadalje ugotoviti, da murskosoboški okraj, ki ima zelo malo motornih koles in potniških avtomobilov, prednjači v razširjenosti traktorjev na prebivalca. V tem okraju imajo 268 traktorjev in se je s tem številom uvrstil na tretje mesto v Sloveniji. Večje število traktorjev imata samo še Ljubljana in Maribor. Najmanjše število traktorjev ima kranjski okraj, in sicer samo 52.

Ljubljana in Maribor imata tudi največ tovornjakov in avtobusov. Po številu avtobusov je kranjski okraj na tretjem mestu.

Na koncu ne bo odveč, če si nekoliko pobliže ogledamo številke vozil v kranjskem okraju. Lansko leto so našli v našem okraju 2680 motornih koles, 2814 potniških avtomobilov, 98 avtobusov, 456 tovornjakov in 52 traktorjev. - Z. T.

Enajstletna Ollivija iz okolice New Yorka je na treh straneh svojega šolskega zvezka napisala sestavek »Kako ukrotiti starše«. Njena metoda ima štiri osnovna pravila: jeziti jih, narediti se kar se da naivnega, preklinjati in molčati. Dodala je celo navodilo, kako se metoda uporablja v raznih primerih, da se lahko čim bolj prilagodi raznim

ga naprezanja ali inteligence vzgojitelja. Naloga staršev je, da otrokovega značaja privzgoji mnoge vrednosti. To pa že ni več tako enostavno in se ne doseže s popuščenjem. Posebno matere radi mislijo, da storijo za otroka vse, če jim paklajnajo dovolj nežnosti in ljubezni. V tem prepričanju do skrajnosti popuščajo pred otrokovimi željami in zahtevami.

Odnosi med ljudmi

načine približujejo idealni avtoriteti, saj je med pretilano gospodovalnimi in pretirano prijateljskimi odnosi cela vrsta možnosti. Vzgojitelji prve skrajnosti so gluhi in slepi za razpravljanje z otroki. Vsako diskusijo potekajo že v njenem začetku. Take starše otroci ne morejo občudovati, saj jih ne razumejo. Otroci tedaj najraje delajo tisto, kar so jim starši prepovedali.

Toda tudi popolnoma prijateljski odnos staršev do otrok ni najboljši. Otrokom je potrebno, da se nekotnu zaupajo, da čutijo oporo, toda pri prvi prepreki v življenju b ljubljali svoje starše prijatelje — starše, ki jih niso znali poučiti, kako se je s preprekami potrebno boriti. Takim otrokom je tudi neznan, da je potrebno misliti na druge, da je potrebno zanje tudi kaj žrtvovati. Tiste »druge« so jim bili predvsem starši, a ti so jim popuščali; v življenju pa niso našli popuščenja.

Starši, ki ljubijo svoje otroke z razumom, nikoli niso slabši. Svojim otrokom morajo biti prijatelji, toda prijatelji s trdno roko, ki bo zmorna usmerjati in pomagati.

Onemogočeni starši

značajem staršev. Seveda je s tem sestavkom svoje vzgojitelje neprijetno presenetila, vendar so si obenem morali priznati, da je deklica mnogo bolj prodira v psihologijo staršev, kot so starši sposobni v dolgih letih spoznati svoje otroke.

Mnogi starši se pritožujejo, da se njihovi otroci nemogoče obnašajo, da so neznosni v svojih zahtevah — skrajna — nevgzogeni. Otroci pa se ne vzgajajo sami, vsa vzgoja, ki se odraža v nerazumnem popuščenju, je že zdavnaj zgubila svojo učinkovitost. Ni dovolj, da otroci znajo reči »dobro dan«, »hvala« in da znajo pravilno uporabljati vilice in nož. To so osnovna pravila, za katera ni potrebno posebne-

Otroci morajo imeti vzore — predvsem v starših. Toda kako naj jih občudujejo, če so slabši in s svojim popuščenjem vzbujajo nespoštovanje ali celo prezir. Starši ne smejo izgubiti volje nad svojimi otroki. Če ga bodo izgubili, bodo otroci to hitro uvideli in sami prevzeli oblast v svoje roke. Kakor hitro pa se vloge zamenjajo, zmanjka tudi ravnotežja v odnosih med starši in otroki. To je pravi vzrok mnogih neprijetnosti.

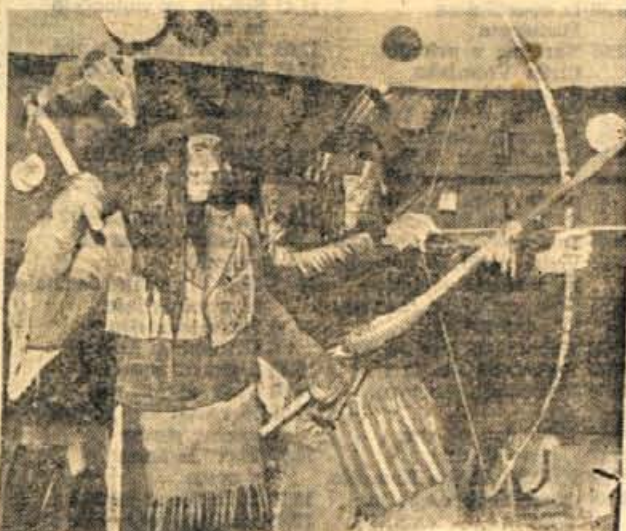
Avtoriteto staršev sestavlja več odlik: da razumejo, da oprostijo, da zahtevajo, da poučijo in posredujejo spoznanje o tem, da uspehi ne prihajajo brez truda.

Starši se na različne

V dneh žalosti: po pustnem pogrebu

Maske med snežinkami

PUSTNI TOREK — (B. F.) — Skrbno izbran spored pustnega sprevoda, ki ga je v Trzinu že dlje pripravljalo Turistično društvo, je bil le delno uprizorjen. Prireditelj je pokvarilo močno sneženje in v sprevodu je bila zbrana komaj tretjina vseh predvidenih mask. Načrt, kaj naj bi sprevod pokazal številnim domačinom pa tudi ljudem iz bližnje okolice Trzina, je na žalost ostal tokrat neizpolnjen. Kljub temu pa je zanimanje in navdušenje gledalcev kljub bolj ali manj skromnemu pustnemu sprevodu (seveda zaradi slabega vremena) zagotovilo, da so ljudje željni podobnih prireditelj in da si želijo, da bi imeli prizadevni trziški turistični delavci prihodnje leto več sreče.

Mladi in stari so se veselili pustnega sprevoda, toda ... Zaradi močnega sneženja je navlekla maske čez svoje obraze le slaba tretjina vseh predvidenih pustnih šem. Razumljivo pa je, da so bili med najmanj neustrašenimi najmlajši, čeprav ne gre za to, da so se tokrat lahko šli, kot pravimo, kavbojce in indijance.

PARIZ IN MALI LJUDJE (nadaljevanje z 2. strani) riska kavarna Cafe de la Paix je bila zvečer čisto polna.

PIERRE NI VEDEL VSEGA Sredi večera je na ulici Saint Germain fant dvajsetih let in črne barve poljubljal belopolto dekle. Ljudje, ki so hodili mimo, so se samo nasmihali. Zanje je bil to čisto vsakdanji prizor. Prav tak prizor se je čez nekaj minut ponovil v vagonu podzemeljske železnice. Pod reklamo za žensko perilo »Rosy« sta se v tem drobovju Pariza poljubovala etiopski študent in prodajalka parfumov. In nenadoma so mi je zazdelo, da Pierre ni vedel vsega. Preveč zagrejen je, ker mora sredi teh sivih hiš razmišljati o Bretni.

NEPRIKLIKE V VESOLJU (nadaljevanje s 4. strani) da bo začel zavirati kar se da kasneje. Zavorne rakete je pogljal nekaž se od preden se je odprlo pačalo. Njegov kardigram je pokazal, da se udarci srca niso povečali.

»Če bi bila v kabini namesto Glenna najbolj zdrasirana opica, potem bi izgubila življenje.« so zaključili strokovnjaki na Cape Canaveralu po Glennovem pristanku.

Jeseniški hokejisti o sebi

V 6. številki Glasove poročamo, 17. februarja 1962, je izšel članek z naslovom »Jeseniščani o državnem prvaku«, v katerem je pisec zbral nekaj izjav o naših igralcih. Med izjavami so nekatere ne samo neprimerno in neodgovorne, temveč celo skrajno žaljive, kot na primer izjava natakarka hotela Korotan Ludvika Blažiča. Preostane nam vprašanje, če more biti teh nekaj izjav stvarno merilo mnenja povprečnega Jeseniščana o igralcih državnega prvaka, in to še posebno zato, ker vemo, da so to povprečni mnenja ljudi, ki se za šport ne zanimajo ali pa si že nekaj let niso ogledali nobene hokejske tekme. Čudno je, da je imel pisec pri izbiri izjav tako »srečno roko«. Zal nam je, da pisec ni zašel nekaj dni pred tem na stavovnosti sprejem igralcev našega prvega in mladinskega moštva — dveh državnih prvakov. Tedaj sta obe moštvi dobili od predsednika hokejske zveze Jugoslavije Leopolda Kremenca pokal za osvojeni prvenstvi in bi novinar lahko dobil mnogo izjav najvišjih predstavnikov Železarne, političnih in športnih forumov, osrednje hokejske zveze, zveznega kapetana in ostalih. Ne vemo, če je imel pisec pri objavi tega članka kak-

šen poseben namen. Ta misel se nam vsiljuje zato, ker je obenem izpustil izjave, ki so o naših igralcih govorile bistveno drugače. Pripominjamo, da to niso bile izjave ljudi, ki bi bili morda strasni navijači našega kluba, ampak ljudi, ki so po svoji službeni dolžnosti lahko čisto priča stvarnemu vedenju naših hokejistov. Čudno je tudi to, kako je pisec prišel do nekaterih objavljenih izjav. Nekateri namreč sploh niso vedeli, da bodo njihova mišljenja objavljena, pisec pa je — vprašanje je, če je to način poročanja — iz povsem privatnega razgovora izjave po svoje formuliral in jih objavil.

Vsekakor nam pisec in uredništvo Glasa s tem člankom na Jeseničanih samih in bližnji okolici ni naredila nobene škode, ker večina ljudi dobro pozna naše hokejiste. Zal pa nam je, da bi bralci tega lista v drugih krajih dobili napačne informacije in mnenja. Kljub nekaterim prekrškom nas ni treba biti sram naših santov. S svojim vedenjem so vedno dostojni osvojenemu naslovu državnih prvakov. Da je to res, kronisti in novinarji lahko razberejo iz časopisov, ki nam jih pošljejo gostje in gostitelji po končanih gostovanjih. Iz njih lahko razbe-

remo, da našim hokejistom lahko zaupamo, da predstavljajo Jesenice in vso svojo domovino. Dokaz so tudi ponudbe za številna gostovanja doma in v tujini, ki jih ne bi bilo, če bi bilo moštvo državnih prvakov tako, kakršnega je hotel predstaviti pisec s svojim člankom.

Zaradi tega menimo, da je vsakršno pisanje na osnovi slabih informacij tendenciozno in zlonamerno. Ob koncu si dovoljujemo priporočiti vsem, ki so pristojni ali nepristojni za pisanje o športnih dogodkih, da pošljejo vir podatkov na pravem mestu.

Hokejski klub Jesenice

Opomba uredništva:

S »srečno roko« objavljamo samoobrambni sestavek, ki so nam ga poslali jeseniški hokejisti. Ze dolgo je »da je napad najboljša ramba. To kot izkušeni športniki vedo tudi jeseniški hokejisti. V sestavku je precej trditelj, ki ne bodo dočakale starosti, ker so preveč na dvignila naša anketa, ne gre nimo, da prahu, ki ga je hitrelo izrečene. Vendar merjavali na tak način. Naše stališče je, da ima vsak človek pravico povedati svoje mnenje. Ne vemo, zakaj bi s to anketo škodovali jeseniškimi hokejistom, če so anketiranci povedali tako, kot mislijo.

V sprevodu so s posameznimi domisljicami sodelovali tudi kolektivni trziški podjetji. Tudi ti se zaradi slabega vremena prireditve niso adeležili polnoštevilno. — Gledalci so se prijetno nasmehali, ko se je peljala mimo njih kuhinja mačkov, v kateri so mačke sprotili tudi peklji (delovni kolektiv »Runa«). Takšna uprizoritev ima menda precej resničen koren — v Trzinu so mački že precej let nazaj v nevarnosti ...

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA, 10. marca

8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji
8.35 S citrmi po Evropi
8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo
9.25 Vva domača avtorja
10.15 Od tod in ondod
11.00 Pevka Anica Zubovič
11.15 Angleščina za mladino
11.30 Iz oper Juleša Masseneta
12.05 Narodne v priredbi Cirila Vremsaka
12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Jernej Ude: Tehnika podiranja dreves
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Dalmatinske pesmi pojeta Olga Petkovič in Marica Steršelj
13.45 Instrumenti na sestanku
14.05 Vedri zvoki in popevke za sobotno popoldne
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.20 Napotki za turiste
15.25 Pear Gynt - suita št. 1
15.40 Mariborski komorni zbor
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Gremo v kino
17.50 Kvintet Jožeta Kampača
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Iz zgodbe o beneški pevki Giocondi
18.45 Naši popotniki na tujem
19.05 25 minut z domačimi ansambli
20.00 Priljubljene slovenske popevke
20.20 Radijska komedija
21.00 Za prijeten konec tedna
22.15 Oddaja za naše izseljence
23.05 Zaplešimo vsi

NEDELJA, 11. marca

6.35 Vedri zvoki
7.30 Radijski koledar in prireditve dneva
8.00 Mladinska radijska igra
8.40 Vesele pesmi za otroke
8.55 Medigra z orkestrom Les Baxter
9.05 Z glasbo v novi teden
9.45 »Tovariši pojdi domov.« in še dve jugoslovanski skladbi
10.00 Se pomnite tovariši
10.30 Koncertna matineja
11.30 Nedeljska reportaža
11.50 Kitara in mandoline
12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I.
13.30 Za našo vas
14.00 Slovenske narodne v priredbi Karla Pahorja
14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II.
15.15 Trikrat pet
15.30 Z našimi nevci v komičnih operah
16.00 Humoreska tega tedna
16.20 Popoldne ob radijskem sprejemniku
17.05 Komorna sonata za violino in klavir
17.15 Radijska igra
18.20 Sedem bagatel

18.30 Športna nedelja
19.05 Zabavna glasba
20.00 Izberite melodijo tedna
20.45 Zabavni zvoki
21.00 Koncert treh umetnikov
22.15 Orkestri in solisti RTV Ljubljana
23.05 Plesna glasba

PONEDELJEK, 12. marca

8.05 Overture in legende
8.40 Pet pevcev — pet popevk
8.55 Za mlade radovedneže
9.25 Trije odlomki iz opere »Deseti brate«
10.15 Od tod in ondod
11.05 Gašper Dermota poje slovenske ljudske motive
11.15 Naš podlistek
11.35 Šest etud za klavir
11.43 Sonata za violončelo in klavir
12.05 Trio Avgusta Stanka
12.15 Radijska kmečka univerza — Avgust Bukovec: Vrednost medu in njegova uporaba
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 V plesnem ritmu Balkana
13.55 Za vsakogar nekaj iz arhiva zabavnih melodij
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.20 Pri skladatelju Vladimiru Lovcu
15.40 Literarni sprehod
16.00 Vsak dan za vas
17.05 55 minut za ljubitelje operne glasbe
18.00 Poročila doma in v svetu
18.10 Melodije v mraku
18.45 Radijska univerza
19.05 Igramo za vas
20.00 Glasbena skrinja
20.45 Kulturna tribuna
21.00 Veseli intermezzo
21.10 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije
22.53 Literarni nokturno
23.05 Plesni orkester RTV Ljubljana
23.20 Nočni akordi

TOREK, 13. marca

8.05 Gorenjski vokalni kvintet
8.25 Glasba ob delu
8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo
9.25 Simfonična in koncertina
10.15 Izberite melodijo tedna
11.00 Kvartet št. 1
11.15 Napredujte v angleščini
11.30 Opera na Holandskem festivalu 1961
12.05 Kmetijski nasveti — Ing. Vukadin Šišakovič: Kompleksna zaščita vinogradov
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Pisani zvoki z Dravskega polja
13.50 Dunajski valčki
14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
14.35 Španija od daleč in blizu
15.20 Slovenski oktet zapoje tri pesmi
15.30 V terek nasvidenje
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Izbor iz Čajkovskega
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe

18.45 S knjižnega trga
19.05 Nekaj Chopina
20.00 Melodije pristanišč igra orkester Les Baxter
20.15 Radijska igra
22.15 Uvod v glasbo 20. stoletja
23.05 Cetrt ure z ansamblom Mojmir Sepeta
23.20 S popevkami po svetu

SREDA, 14. marca

8.05 Trio Maksa Kovačiča
8.20 Zvočna mavrica
8.55 Pisani svet pravljic in zgodb
9.25 Med jugoslovanskimi baleti
10.15 Od tod in ondod
11.00 Zabavni orkester RTV Zagreb
11.15 Človek in zdravje
11.25 Iz opere »Car in tesar«
12.05 Deset minut s Crnimi oglarji
12.15 Radijska kmečka univerza — Ing. Dušan Terčelj: Stabiliziranje poljskih vin
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Nekaj pesmi jugoslovanskih narodov
13.45 Majhni zabavni ansambli
14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
14.35 Belokranjske pisanice
15.20 Od arije do arije
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Sferjem na pot
17.50 Klavir v ritmu
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 24 kapric za violino solo
18.40 Skladba za kitaro
18.45 Ljudski parlament
19.05 Operetne melodije v izvedbi zabavnih orkestromov
20.00 Iz studij naših radijskih postaj
20.30 Štiri sto let klavirske skladbe
21.00 Pojoči mozaik
22.15 Po svetu jazza
22.45 Glasbena medigra
22.50 Literarni nokturno
23.05 Vaški vedež
23.35 Plesna glasba

CETRTEK, 15. marca

8.05 S simfonično glasbo križem kraajem po Evropi
8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
9.25 Domače skladbe za klavir in violino
9.40 Pet minut za novo pesmico in Pozdravi za mlade risarje
10.15 Od tod in ondod
11.00 Komorni zbor RTV Ljubljana
11.15 Ruski tečaj za začetnike
11.30 Raznoterosti iz arhiva zabavnih melodij
12.05 Slovenske narodne poje Marija Gazvoda
12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Viktor Repanšek: Letošnji izbor sort in vzorcev semenskega krompirja
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Skladbe slovenskih avtorjev poje Mariborski komorni zbor
13.50 Ondraš, baletna suita
14.15 Sovjetska in poljska zabavna glasba
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo

15.20 Iz suite »Cas«
15.30 Turistična oddaja
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Koncert po željah poslušalcev
18.00 Aktualnosti doma in po svetu
18.10 To in ono o Bing Crosbyju
18.30 Plesni orkester Max Greger
18.45 Kulturalna kronika
19.05 Dva baleta iz opere Faust
20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov
20.45 Lepe melodije z orkestrom Alfred Scholz
21.00 Literarni večer
21.40 Suita za godala
22.15 Naši tonski tehniki vam predvajajo
22.45 Za ljubitelje popevk in južnoameriških ritmov
23.05 Smetana — Janaček — Dvořak
23.45 Plesni orkester Ray Anthony

PETEK, 16. marca

8.05 Glasba ob delu
8.40 »Ljubljanski zvon« p. v. Jožeta Hanca
8.55 Pionirski tehnik
9.25 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
10.15 Od tod in ondod
11.00 Prizor iz 3. dejanja opere »Samson in Dalila«
11.15 Naš podlistek
11.35 Od polke do calypsa
12.05 Viški fantje igrajo in poje
12.15 Radijska kmečka univerza — Ing. Mira Puc: Vpliv proizvajalca na živinorejsko proizvodnjo
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Serenada Frana Lhotke in nekatere druge hrvatske skladbe
13.50 Češka zabavna glasba
14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
14.35 Poje Mario del Monaco
15.20 Od pianina do velikega plesnega orkestra
15.45 Jezikovni pogovori
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Pisani glasbeni popoldan
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Kvintet bratov Avsenik
18.25 Ruske narodne poje Boris Hristov
18.45 Iz naših kolektivov
19.05 Zabavna glasba slovenskih avtorjev
20.00 Dva domača virtuozna
20.15 Tedenski zunanjepolični pregled
20.30 Hammond orgle
20.35 Spoznavajmo svet in domovino
21.35 Vedri ritmi
22.15 Oddaja o morju in pomorščakih
23.05 Nočni koncert z deli sodobnih avtorjev

Drugi program

SOBOTA, 10. marca

19.00 Sobotni večer ob zabavnih zvokih
20.00 Van Cliburn igra Schumanna
21.15 Jazz na koncertnem odru
22.15 Sobotni ples

NEDELJA, 11. marca

12.00 Nedeljski koncert ob dvanajstih
13.10 Operne melodije
14.00 Plesni orkester Willy Berking
14.30 Instrumenti pripovedujejo
15.15 Z glasbo po širnem svetu
19.00 Iz glasbe za klavir in violončelo
20.00 I. dejanje opere Andre Chenier
20.30 Mednarodna radijska in televizijska univerza
20.45 Godala v ritmu
21.00 V nedeljo ob devetih zvečer
22.15 Vizija, kantata za dva solista
22.53 Za lahko noč

PONEDELJEK, 12. marca

19.00 Transkripcije Bachovih del
20.00 Pianistka Renata Höffinger in trije sodobni avtorji
20.23 Dve španski pesmi
20.45 Igra orkester Werner Müller
21.00 Rendez-vous z glasbo
21.00 S popevkami po svetu
21.00 Radijski godalni kvartet
21.25 Mednarodna, radijska in televizijska univerza
21.45 Jazz ob 21.45

TOREK, 13. marca

19.00 S popevkami po svetu
20.00 Radijski godalni kvartet
21.25 Mednarodna, radijska in televizijska univerza
21.45 Jazz ob 21.45

SREDA, 14. marca

19.00 Angleščina za mladino
19.15 Cetrt ure z orkestrom Edmunda Ross
20.00 Skladbe iz sodobne mladinske literature
20.15 Orkester Mantovani
20.30 Ruski tečaj za začetnike
21.30 Zaključni prizor prvega dejanja opere Valkire

CETRTEK, 15. marca

19.00 Z velikimi orkestri čez kontinente
20.00 Nišava — opera v dveh dejanjih
21.50 Hollywoodski promenadni orkester

PETEK, 16. marca

19.00 Napišite narek
19.15 Cetrt ure z ansamblom Jožeta Privška
20.00 Godalni kvartet v g-molu
20.25 Zabavne melodije
20.40 Razgledi po norveški simfonični literaturi
21.30 Nenavadne zgodbe iz znanosti in domišljije
21.45 Jazz ob 21.45

Televizija

SOBOTA — 10. marca

18.00 Dijaško gledališče na mestnih vratih — TV igra
18.00 TV pošta
19.15 Panorama — oddaja o umetnosti
20.00 TV dnevi
20.20 Propagandna oddaja
21.05 Glasbena revija

22.15 Poštna kočija — serijski film
22.15 Reportaža
22.45 TV dnevnik

NEDELJA — 11. marca

10.00 Oddaja za kmetovalce
10.30 Bobri — serijski film
11.00 Prenoš športnega dogodka
17.00 V nedeljo popoldne
17.10 Magnetofonski posnetki športnega dogodka
20.00 Sedem dni
20.45 Kariera Nikodemana Dizme — poljski celovečerni film
22.15 Posnetki rokometne telome za pokal evropskih prvakov

PONEDELJEK — 12. marca

18.00 Veter — serijski film
18.30 Znanost in tehnika
19.00 Pregled
20.00 TV dnevnik
20.20 Tedenski športni pregled
20.35 Medved — opera v enem dejanju
21.35 Ukradeni otroci — dokumentarna oddaja
21.35 Planet in zemlja — serijski film
22.00 TV dnevnik II

TOREK — 13. marca

20.55 Zabavno reklamna oddaja
21.05 Kratko srečanje
21.00 Mali vrtiček — zabavna oddaja za otroke
18.40 S kamerom po Afriki
19.05 Sodobna kirurgija — II.
18.00 Otroški filmi
18.45 Otroški magazin
19.00 Jim iz džungle
19.30 TV obzornik
20.00 TV dnevnik
20.20 Propogandna oddaja
20.30 TV magazin
21.30 Loto
22.00 Oddaja ob razorožitvi
22.20 TV dnevnik

CETRTEK — 15. marca

10.00 TV v sol
18.00 Dobrodošli — oddaja za otroke
18.45 Otroški filmi
19.00 Cas, ljudje in dogodki
20.00 TV dnevnik
20.30 Afera — prenos Drame
22.30 Spomini pripoveduje dr. Hugo Klein
22.45 Veliki nemi filmi
23.15 TV dnevnik II

PETEK — 16. marca

18.00 Magazin vsakdanjih stvari
19.00 Tajni dnevnik dr. Hudsona
19.30 Doma in na tujem — novinarska oddaja
19.30 Slike iz skulpture — kulturna oddaja
20.00 TV dnevnik
20.20 S TV po svetu
20.35 Spoznavajmo svet in domovino
20.20 Rim — Odprto mesto — italijanski celovečerni film
22.30 TV dnevnik II

Kino

SOBOTA — 10. marca

»Centers« — Španski barvni VV film CARMEN IZ GRANADE ob 16., 18. in 20. uri, v glavnih vlogah: Sarita Montiel in Jean Paul Delmonde; premiera japonskega barvnega filma SAMPION IN PLESALKA ob 22. uri. Rezervacija vstopnic od 9.—10.30 na tel. št. 21-20 in od 15. ure dalje na tel. št. 21-22
»Storžič« — ital. VV film COCORA ob 10., 16. in 18. uri, v glavnih vlogah: Sophia Loren in Jean Paul Delmonde; premiera angl. barv. krim. filma SAFIR ob 22. uri
»Svoboda« — amer. CS film MLADI LEVI ob 19. uri, v glavnih vlogah: Marlon Brando in May Britt
»Naklo« — amer. barv. film GIGI ob 19.30 uri
»Krvavec Cerklje« — amer. vestern VV film KOVINSKA ZVEZDA ob 19.30 uri
»Senčur« — angl. kriminalni film SAFIR ob 19. uri

NEDELJA — 11. marca

»Centers« — španski barvni VV film CARMEN IZ GRANADE ob 10., 16., 18. in 20. uri
»Storžič« — jap. barv. film STREHA JAPONSKE, matineja ob 10. uri; ital. VV film COCARA ob 15., 17. in 19. uri; domači VV film LJUBEZEN NA SKELAH ob 13. in 21. uri
»Svoboda« — amer. CS film MLADI LEVI ob 14., 17. in 20. uri
»Naklo« — amer. barv. CS film GIGI ob 16. in 19. uri
»Krvavec Cerklje« — amer. vestern VV film KOVINSKA ZVEZDA ob 19. uri
»Preddvor« — angl. krim. film SAFIR ob 15.30 uri
»Kokrica« — angl. kriminalni film SAFIR ob 18.30 uri

PONEDELJEK — 12. marca

»Centers« — japonski barv. film SAMPION IN PLESALKA ob 16., 18. in 20. uri
»Storžič« — španski barvni VV film CARMEN IZ GRANADE ob 16., 18. in 20. uri

Jesenice »RADIO«

8. in 9. marca amer. barvni film JAGUAR GOSPODAR DZUNGLE
10. do 12. marca ameriški CS film POT OKOLI SVETA V 80 DNEH
13. marca jug. film ZAKAJ SFINGE MOLČE
14. marca ameriški film HUDICE UCENEC

Jesenice »PLAVZ«

8. do 9. marca češki film VIŠJE NACELO
10. do 11. marca ameriški CS film JAGUAR GOSPODAR DZUNGLE

Zirovnica

10. marca italijanski film SMRTONOSNI UDAREC
11. marca češki film VIŠJE NACELO
14. marca amer. film JAGUAR GOSPODAR DZUNGLE

12. do 14. marca ameriški CS film POT OKOLI SVETA V 80 DNEH

Dovje — Mojstrana

10. marca češki film VIŠJE NACELO
11. marca italijanski film SMRTONOSNI UDAREC
15. marca ameriški barvni CS film POT OKOLI SVETA V 80 DNEH

Koroška Bela

10. marca angleški CS film SINOVI IN LJUBIMCI
11. marca jug. film ZAKAJ SFINGE MOLČE
12. marca amer. barvni film JAGUAR GOSPODAR DZUNGLE

Ljubno

10. marca ameriški barvni film BENI GOODMAN ob 19.30 uri
11. marca ameriški barvni film BENI GOODMAN ob 16. uri

Kropa

10. marca francoski film PREVARANTI ob 20. uri
11. marca ameriški barvni film BRATJE KARAMAZOVI ob 15. in 19.30 uri
15. marca italijanski film RIMLJANKA ob 19.30 uri

Skofja Loka »SORA«

10. marca italijanski film DEKLE S KOVČKOM ob 18. in 20. uri
11. marca nemški film ES-NAPURSKI TIGER ob 9.30, 15. in 17. uri
11. marca italijanski film DEKLE S KOVČKOM ob 20. uri

12. marca nemški film ES-NAPURSKI TIGER ob 18. in 20. uri

13. marca franc. film NASVIDENJE FRANCISKA ob 20. uri

14. marca franc. film NASVIDENJE FRANCISKA ob 18. in 20. uri

15. marca ameriški film OD ALJASKE DO MEHIKE ob 20. uri

16. marca ameriški film OD ALJASKE DO MEHIKE ob 18. in 20. uri

Radovljica

10. marca ameriški zabavni film KO JE KRALJEVALA KOMEDIJA ob 20. uri
11. marca italijanski zabavni film KAM S TRUPLJOM ob 16. in 20. uri
11. marca ameriški zabavni film KO JE KRALJEVALA KOMEDIJA ob 18. uri, matineja ob 10. uri
13. marca italijanski film SMRTONOSNI UDAREC ob 20. uri
14. marca italijanski film SMRTONOSNI UDAREC ob 18. in 20. uri
15. marca italijanski zgod. CS film MOC VELIKEGA ZAPADA ob 20. uri
16. marca italijanski zgod. CS film MOC VELIKEGA ZAPADA ob 16. uri

Gledališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE V KRANJU
SOBOTA — 10. marca
Priredi ob 20. uri KOMORNI RECITACIJSKI VEČER MKUD Ivan Cankar Maribor

NEDELJA — 11. marca

Ob 10. uri URA PRAVLJIC, ob 16. uri P. Budak: KLOBČIC
TOREK — 13. marca
Ob 19.30 za red CETRTEK F. Borchert: ZUNAJ PRED DURMI gostuje Mestno gledališče iz Ljubljane
CETRTEK — 15. marca
Ob 16. uri za red ISKRJA John Steinbeck: LJUDJE BREZ ZEMLJE

Športne prireditve

NAMIZNI TENIS:
Kranj — Včeraj, danes in jutri je v Kranju na sporedu državno ekipno člansko prvenstvo v namiznem tenisu. Igrajo v zadnji dvorani Delavskega doma v Kranju.

JUDO:

Kranj — Moško republiško prvenstvo danes in jutri v telovadnici kranjske gimnazije.

Kranj

Hotel Evropa — Do 10. marca je prostih 15 ležišč. V privatnih sobah je prostih še 12 ležišč.
Dom na Krvavcu — Danes je vse zasedeno. Zapadlo je 30 cm snega na staro podlago.
Dom na Jezerskem — Prostih je še 51 ležišč, medtem ko je v privatnih sobah prostih še 30 ležišč. Zapadlo je 15 cm novega snega.

Kmečko oheet so v nedeljo v Podkorenu vozili na vozovih

ZANIMIVOSTI

● VEC TELEVIJSKIH SPREJEMNIKOV KOT KOPALNIC
Svežilo televizijskih sprejemnikov je v ZDA že prekoračilo število kopalnic in telefonov. Našli so 55 milijonov televizijskih sprejemnikov. Dvanajst odstotkov ameriškega prebivalstva ima več kot en televizijski sprejemnik v stanovanju.

Turistični informator

Kranj

Hotel Evropa — Do 10. marca je prostih 15 ležišč. V privatnih sobah je prostih še 12 ležišč.
Dom na Krvavcu — Danes je vse zasedeno. Zapadlo je 30 cm snega na staro podlago.
Dom na Jezerskem — Prostih je še 51 ležišč, medtem ko je v privatnih sobah prostih še 30 ležišč. Zapadlo je 15 cm novega snega.

Kranjska Gora

V privatnih sobah, ki so vse zakurjene je prostih 178 ležišč.
Hotel Erika — Prostih je 50 postelj.
Hotel Razor — Na razpolago je še 50 postelj.
Dom v Planici — Prostih je 50 postelj.
Hotel Vitranc — Do 15. marca je vse zasedeno. Erjavčeva koča na Vrščici — Prostih je še 25 ležišč.
Tišarjev dom na Vrščici — Trenutno je zaprt.
Gostilna pri Jožici v Gozd Marjujku — Prostih je še 11 postelj.

Rateče

V privatnih sobah je prostih še 150 ležišč. Vse sobe so zakurjene.
Gostilna Zerjav — Prostih je še 5 ležišč.
Gostilna Mojmir — Prostih je še 16 ležišč.
Cesta iz Kranjske gore proti Ratečam do Doma v Planici in Hotela Erika je izpužena.
Na Vitrancu obratujejo vse tri vlečnice in sedežnica od 9. ure naprej. Na Vrščici je zapadlo 70 cm novega snega na 60 cm podlage. Na Vitrancu je 120 cm snega, na prvem delu sedežnice pa 60 cm snega. Zaradi novo zapadlega je smuka odlična.

NAJVEČJI MOST NA SVETU

Odobren je načrt za izgradnjo največjega mostu na svetu, ki bo dolg 18 km. Povezoval bo Jylland in veliki otok Sjælland. Srednji del novega mostu bo 67 metrov dvignjen nad površino morja, da bodo skozi lok lahko plule največje ladje na svetu. Za ladje, ki bodo plule iz Severnega morja v Baltičsko morje, most ne bo prepreka. Se-

POSTA IN DIVJE ZVERI

Pošte v afriški državi Zgornja Volta so začele na vse pisemske pošiljke iz te afriške dežele pečatiti žig z naslednjim besedilom: »Zgornja Volta: velike afriške zverine so oddaljene od vas samo eno noč letenja z letalom.«

dom družina moda

Tekmovanje brez ocenjevanja

Revija frizur

Menda je frizersko-uslužnostna obrt ena tistih, ki je nikoli ne bo pogoltnila industrija; pa vendar se vedno manj mladih ljudi odloča za ta poklic. Ker je to modna stroka, je vezana na vedno nove tehnične pripomočke in na priučevanje vedno novih načinov česaja.

ocenjevanje in določiti, katera je najlepša frizura. Ocenjevali pa bodo verjetno na jeseniški reviji frizur, ki bo jutri.

Podobne revije prireja brivako-frizerstva sokola pri

Sicer pa nisem hotela pisati o pomanjkanju kadrov v frizerski stroki, ampak o reviji frizur, ki je bila preteklo nedeljo v prostorih kranjske mestne brivnice. Revija je bila ob zaključku šesttedenskega izpopolnjevanja za frizerske pomočnice. Tečaj je vodila Marica Konrad iz Ljubljane. Tečajnice so se izpopoljevale v česanju praktičnih frizur. Vendar je bilo na reviji tega prav malo, saj so tečajnice hotele pokazati svojo spretnost in domišljijo na večernih frizurah. Maloštevni obiskovalci, ki so opazili skromen napis na mestni brivnici, so menili, da bi bilo treba prireditelje bolje organizirati in seznaniti s tem več ljudi. Organizatorji pri-

reditve pa so na vprašanje v zvezi s skromnim obsegom prireditve odgovorili, da gre vse na račun slabe udeležbe frizerjev predvsem v Jesenicah in iz Radovljice. Nekaj modelov pa je odvedalo tih pred revijo; ostalim šestnajstim modelom pa gre priznanje za potrpežljivost. Zaradi premajhne udeležbe se tudi ni moglo izvesti strokovno

MALI NASVETI

● Če se pletena obleka (ali pulover) grdo razvleče, jo poskusite zravnati pod paro. Nato jo osušite v ležečem položaju.

● Kravato je zelo težko likati; če ne gre drugače, moramo izrezati karton v obliki kravate ali pa kravato zavarujemo z vlažno krpo in jo pritiskamo ob vroč in pokonci postavljen likalnik.

● Bele volnene dele oblek, ki so polni prahu, toda brez madežev, poskusite očistiti s krušnimi drobtinami; z njimi dobro zdrgnite obleko, in sicer toliko časa, dokler drobtine ne počrne. Nato blago očistite s čisto krtačo.

Eden izmed modelov na nedeljski reviji frizur v kranjski mestni brivnici

FRIZERKA PRI DELU

Obrtni komunalni zbornici za okraj Kranj na pobudo frizerjev že tretje leto. Modeli so navadno česani v stilu večernih frizur, ki so zahtevnejše in so nekaka vaja za republiška, državna in mednarodna tekmovanja. Vendar pa bi bile brez dvoma zanimive tudi revije frizur za ceste, za službo itd. Morda potem ne bi bilo na cesti toliko neprimernih frizur.

Novost: zaboječek za čistilni pribor čevljev

Čistilni pribor za čevlje spravljamo v lesene zaboječke, kartonske škatle, v vrečke iz raznovrstnega materiala ali v predal te ali one omarice. Največ so v uporabi ščetke za čiščenje črnih in rjavih čevljev. Če so v isti posodi, se ščetke časoma pokvarijo. Zato so ponekod spravljene ščetke v ločenih zaboječkih ali vrečkah. Le-te včasih zlnst v nagel - zamenjajemo. In kako si čistimo čevlje? Nekdo si jih sezuje in jih čisti na rokah. Drugi - zlasti moški - si jih čistijo kar na nogi. Pri tem naslonijo nogo na stol, stopnice ali kakšen drug "vzvišen" predmet. Včasih pa si jih čistijo čepi.

pravi sila praktičen zaboječek. Opazili smo ga na min. I. republiški razstavi izumiteljev in avtorjev tehnič. izboljšav v Ljubljani. Izum ga je Jeseničan Niko Bernard, ki meni, da ga bo bržkone začeli izdelovati v jeseniškem lesnoindustrijskem podjetju, kjer so izdelali tudi prototip.

Zaboječek za čistilni pribor ima vdešana dva predala, ki se odpreta navzven, ko položimo nogo na posebno pedalo, ki je hkrati tudi držaj (za prenašanje). Praktičen je pa zato, ker je na približno 30 cm visokih nogah.

Upajmo, da se bo kaj kmalu pojavil na tržišču.

St. S.

Vse te nevedčnosti bo od-

Frizura zahteva mnogo spretnosti in domišljije

Še enkrat kostim

Menda se razpravljanje o modi nikoli ne neha. Najprej so krivi tega ustvarjalci mode, ki poskrbe za vsakoletna presenečenja, nato kopirajo in prekreje drugi ustvarjalci in nazadnje jo spreminjajo še same žene, ki nosijo le tisto, kar jim je všeč.

Za letošnje spomladanske kostime bi lahko rekli, da še nikoli niso bili tako sveži, mladostni; če pa so mladostni, s tem se niso rezorvirani samo za mlada dekleta nikakor ne; starejše se bodo odpovedale le drobno plisiranim v krog rezanim krilom in množici gub, ki fofotajo in odkrivajo koleno, če le malo hitreje stopimo. Jopice so ravne ali ozke, koma prekrivajo pas z ozkimi zavihki. Krila se včasih začnejo šele ob bokih, k temu nosimo bolero iz istega blaga.

Bluze so največkrat svilenene, valujoče, s skromnimi izrezi, ki se končujejo v velikih šalih, kravatah ali metuljem podobnih pentelji. Bluzam se včasih podrejšajo tudi izrezi kostimake jopice; izrez je ovalen, tako da lahko prav tako v ovalen izrez bluze pritisli ovratnik prehaja v zavezano kravato. Vendar take bluze lahko brez skrbi nosimo tudi s kostimi, ki imajo zavihke ali so brez ovratnika. Bluze se sedaj večinoma ne nosijo čez krila. Lahko jope lahko malo skrajšamo in zožimo preširoke zavihke. Če vam ugaja chaneli stil, ovratnik popolnoma odstra-

Kostim z letnico: pomlad 1962

Novi kostimi so torej zelo enostavni in se skoraj približujejo klasičnemu. Zato je za starejše primernejši klasični z daljšo jopo, ki so mu letos v pasu poglobili vtičke. ovratnik je majhen kot pri vseh, zapenjajo se z dvojno ali enojno vrsto gumbov, krila so ravna ali pa malenkostno razširjena proti robu.

Preveč erotike

Kako ustaviti naraščajoče izkoriščanje erotike v filmu? To vprašanje se na Zahodu, posebno v Ameriki, od lani vse pogosteje postavlja. Dan za dnevom se v časopisih pojavljajo protesti zoper vedno drzejše obravnavanje spolnosti in prikazovanje telesne ljubezni v ameriških in evropskih filmih. »Večji« in »manjši« moralisti se zalčtavajo v goloto in telesnost na filmskih platnih — zaenkrat brez vidnega uspeha. Čeprav so nekateri gotovo prenapeti, pa je treba priznati, da problem, na katerega opozarjajo, obstaja.

Erotika — je tako rekoč nepogrešljiv element življenja. Prikazovanje telesne ljubezni ni tuje

Mladi francoski igralec Jean Paul Belmondo ima vedno dela čez glavo. Posebno radi ga imajo novovalovci — zaradi njegovega vnamarnega načina igranja, ki se posebno ustreza večini njihovih filmov

nobeni umetnosti in nobenemu obdobju. Kako naj bi bilo potem tuje filmu? Vendar pa je le neka razlika med drugimi umetnostmi in filmom. Biti si moramo namreč na jasnem glede, da je film najbolj neposreden in najbolj »nazorna« izmed vseh umetnosti in 2. da je film tudi industrija.

Film je tako otipljiv neposreden, včasih tudi veljivo neposreden, da nas kar obda od vseh strani in nas oslepi za vse drugo, oslepi celo za celoto, ki jo gledamo, in nam postavi pred oči samo del. Če je ta del erotika, mislim, da ni treba posebej opozarjati na nevarnost, ki s tem nastane, — namreč, da pritegne vso pozornost nekritičnega gledalca samo erotična slika. Ne moremo pričakovati od povprečnega gledalca, zlasti še mladega, da bo pri tako neposredni umetnosti, kot je film, znal ohraniti pravo mero hladnosti in kritičnosti in imel stalno pred oči celoto ter tako dojel erotiko v njenem pravem okviru. Zato se lahko zgodi, da bodo te strani včasih pripeljale do napačnega pojmovanja erotike in popolnoma zgrešenega gledalčevega odnosa do nasprotnega spola:

pri moškem lahko pride do pojmovanja kot zgolj sredstva telesne naslade, pri ženski pa do poniževanja lastnega telesa v (iskano in dobro vnovčljivo) blago.

Se večja, kot je nevarnost napačnega razumevanja pravilno prikazane erotike v filmu, pa je nevarnost zlorabljanje erotike. Film je nam-

Film

reč tudi industrija, v industriji pa je važen dobiček.

Tako je videti vprašanje teoretično. Kakšen pa je dejanski položaj na Zahodu (deloma bo to veljalo tudi za nas) in kakšne očitke postavljajo filmu?

PROTESTI ZOPER UMETNOST

Nekateri očitajo filmu nemoralnost zaradi pretirane telesnosti, ker so jo napačno razumeli — ali ker se boje, da bi jo drugi napačno razumeli (in ne boje se vedno neupravičeno). Zalčtavajo se tudi v pomembna dela filmske umetnosti, pri čemer se dostikrat zgodi, da jim je »nemoralnost« tudi samo pretveza, da se borijo proti filmu, ki jim ne godijo iz čisto družbeno-političnih razlogov. »Sladko življenje«, Rocco in njegovi bratje«, »V soboto zvečer — v nedeljo zjutraj« so dovolj znani primeri, da jih ni treba ponavljati. Kolikor ni tisti, ki protestira, cerkev ali kaka druga sila, filmom te vrste tudi na Zahodu ne grozi nevarnost, da bi izumrli. Večina ljudi je le že toliko zrela, da lahko spozna prenapetost ali pravo ozadje takih napadov.

Ni pa si še obetati, da bi si filmski obrtniki ne želeli čimveč zaslužiti. In s čim se da laže zaslužiti kot z nekaj centimetri golote in nekaj umazanimi besedami. V Ameriki se je cenzura malce sprostita. Rezultat? Domala vsi producenti so do konca in še čez izrabili to sprostitve in jo tudi izdatno reklamirali.

Ker je za tako blago še posebno dosti kupcev, je jasno, da ga bo vedno dovolj na trgu. Večina protestov zato seveda naletj na gluha ušesa.

PROTESTI ZOPER PORNOGRAFIJO

Vendar pa to niti še ni celotna storija. Za nas sicer je, toda v ameriki je položaj drugačen. V zadnjem času se je namreč

brezvestno izkoriščanje erotike v filmu kot industriji povzpelo do nekakšnega vrha: močno se je razširila mreža malih producentov, ki se ukvarjajo izključno s proizvodnjo pornografskih filmov. Producenti — neznani, scenaristi — neznani, igralci — večinoma s ceste — poklicni le pod pritiskom finančnih težav, »zgodba« — vedno enaka. Prizorišče: ženske parne kopeli, nudistične plaže, ženske telovadnice, plavalni bazeni itd. Značilnosti? Kaj drugega kot na cente ženskega mesa, najskromnejše oblečene, kolikor le dopuščajo cenzurna pravila, po navadi pa tudi krepko preko njih. Kje te filme predvajajo? Pri nas ne in tudi v Ameriki le v zakotnih (a številnih!) kinematografih. Rezultat? Prav gotovo ne najugodnejši vpliv na moralo.

Toda zaradi tega, ker si te filme ogleda le manjše število ljudi, so večina častivrednih moralnih Američanov, ki kričijo proti nemoralnosti v filmih, zanje sploh ne zveni. Čeprav je to skrajna zloraba erotike, čeprav je to pornografija — se moralisti obno ne spotikajo.

Nerazumljivo? Ne. Čisto preprost primer človeške slepote. Prav tako je primer take zaslepljenosti stališče nekaterih filmskih kritikov, ki

Claudia Cardinale

pojav zlorabljanja erotike v filmu zanikajo ali pa ga sploh ne opazijo. Pri tem pač pozabljajo, da niso vsi tako zreli, kot so oni, in da bi film moral tudi vzgajati.

Dušan Ogrizek

Nad takim »stilom« igranja, kot nam ga n. pr. tukajle ponuja nova ameriška zvezdnica Jackie Lane, res ne more biti ravno navdušeni, še posebno ne, če nekateri producenti mislijo, da je to vse, kar bi radi videli na filmskem platnu.

Filmske zgodovinski

SOBA PO NAROČILU

»Ali si želite imeti sobico kot B. B.?« sprašuje brazilski zdravnik Roberto Farina in vabi vse obiskovalce Brižlike, da se pri njem »bardolizirajo«. Danes si za »malo« denarja lahko omislimo sobo po svoji ljubljenci — toda počakajmo do jutri in lahko se zgodi, da nam bo kak drug mojster ponudil otroka, ki bo podoban B. B. ali C. C. ali M. M. ali pa Steevu Reevsu! Potrpljenje torej, vse še pride!

PEVEC ZA VSAKO PRILIKO

Yves Montand je triumfiral med svojim obiskom v New Yorku. Ameriška publika je kar nora nanj in Yves pred njo nima več nobene treme. Recitira Pervertove stihne in poje šansone v francoščini. »New York Post« je napisal, da je Montand pevec, ki ima najbolj nesporno silo, da lahko očara tako moške kot ženske.

Finančne težave nikomur ne prizanesejo. Tudi zagrebškemu Studiju za risani film ne. Kot je znano, si je ta ustanova s svojimi risanimi filmi pridobila svetovni sloves in ime »zagrebška šola«. Vendar umetniški risani filmi razen na festivalih nimajo stalne publike in zato tudi ne prinašajo dobičkov. SCF se je zato že dalj časa ukvarjal s proizvodnjem reklamnih in zabavnih televizijskih risank za tuje naročnike. Zdaj pa so se odločili še za lastno produkcijo zabavnih risanih filmov. V delu je že prva serija, ki je sestavljena iz šestih parodij na kriminalke pod skupnim naslovom »Inšpektor Maska«.

Novo na tujini

Novi film velikega Italijanskega neorealističnega režiserja Roberta Rossellinija se imenuje »Crna duša«. V njem je mojster spregovoril o treh ženah naših dni, v katerih je vojna zapustila neizbrisne sledi. V glavnih vlogah so nastopile Annette Stroyberg, Nadja Tiller in Eleonora Rossi-Drago, razen njih pa je zaigral Vittorio Gassman.

Italijanski producent Dino de Laurentis ima v naročju mamutsko produkcijo — posnel bo celotno biblijo. Film bo trajal devet ur, Adama in Evo pa bosta zaigrala Van Johnson in Anita Ekberg.

Prvi angleški film Christine Kaufmann se imenuje »Anna« in obravnava probleme nemških deklet, ki se zaposlijo pri družinah v inozemstvu, da bi izpopolnile svoje znanje tujih jezikov.

Tina je umolknila. Vse to sem vedel. Kakor vsakdo mojih let sem moral misliti na vojako in vse, kar je bilo s tem v zvezi. Nikoli nisem mnogo premišljeval o njej, toda poznal sem le malo ljudi, ki so si z njo belili glavo. Opravljali so pač svojo dolžnost. In ni se mi zdelo, da imam zaradi svojih devetnajstih let in ker sem zdrav, kakšne večje obveznosti do svoje dežele kakor kakšen debel in cvetoč petdesetletnik. »Prikopati se višje,« je bilo geslo vseh in nisem vedel čemu naj bi se razlikoval od drugih. Prepričan sem bil, da ima Tina prav. Če lahko vzameš denar, ga vzemi. In res je bilo tako. Saj pravzaprav nikogar ne bi okradel. V Haroldovem klubu zaradi tega nihče ne bi pogrešal svoje cigare ali kosila.

Tina je stanovala v leseni hiši, ki je bila razdeljena na majhna stanovanja. Imela je sobo, kopalnico in majhno kuhinjo v zgornjem nadstropju. Prizgala je luči in zvalil sem se na posteljo, ki je bila čez dan zložena kakor kavč. Pokrita je bila s tankim rjavorumenim pregrinjalom, na katerem je ležalo nekaj vezanih blazin. Lepo in prijetno si je uredila stanovanje, čeprav ni bila bogata. V sobi je bila še nekakšna staromodna omara, majhna miza in stoli ter nekaj lesenih slik po stenah. Najdražja stvar, ki jo je imela, je bila temnozjava volnena preproga, ki je prekrivala skoraj ves pod. Bila je nova in čista in je prav gotovo veljala precej denarja. Tina je sama prepletkala stene v enaki barvi. Nekega nedeljskega popoldneva sem ji temnozeleno pobarval še vrata in obe okni. Miza in stoli so bili prav tako zeleni in tako je bila soba lepo obarvana in prijetna.

Tina je plašč in klobuček obesila v majhno vežo pri vhodu, si poravnala obleke in vprašala, če želim pijače. Odklonil sem in rekla je, da tudi njej ni do nje. Sicer pa oba nikoli nisva mnogo pila.

»Pridi sem,« sem ji napravil prostor poleg sebe na postelji.

»Prav,« je dejala, sedla poleg mene, se naslonila nazaj in položila pod glavo blazino. Nekam nezadovoljno se je mrščila. »Vendar se ne obnašaj kot otrok, prišla sva srekaj, da bi se pogovorila o oni stvari.«

»V redu...«

Tina je dejala: »Jerry ima prav, v Haroldov klub bo treba priti tako, da vas nihče ne bo opazil. In jaz vem, kako lahko to storite.«

Začuden sem jo pogledal in hlad me je spreletel, ko je rekla da ve, kako nam je to storiti. Leže na boku, s komolcem na postelji in glavo oprto na drugo roko, sem jo poslušal. Odsotno sem mečkal s prsti kos njenega krila in, ko je nehala govoriti, sem vedel, da ima prav.

Tako naj bi storili: izbrali bi običajno, najkrajšo cesto za potovanje preko dežele in se pri tem vedli, kakor da nas zares nihče ne vidi. Smehljaj sem se in zmajeval z glavo. Moje občudovanje do Tine je naraščalo. Ko sem ji prvič pripovedoval o vsem, nisem vedel, kako bo sprejela našo zamisel. Bal sem se, kako bo: morda se bo smejala, ustrašila ali pa mi ne bo hotela verjeti. Vendar je soglašala in se nam pridružila, le da je imela mnogo več razsodnosti in razuma kakor mi vsi skupaj. Ležal sem in se smehljaj Tini, ki je bila zraven mene na postelji. Zame je bila najprijetnejša ženska na svetu in vedel sem, da bi prestal v vojski vse, saj bi vedel, da me doma pričakuje.

Položila mi je roko na prsi in svarače dejala: »Le nekaj minut in konec!« Odvrnil sem ji: »Prav!« Zatem sem jo objel in poljubil. Nagnil sem obraz nad njo in jo gledal s polzaprtimi očmi, poln najprijetnejših občutkov. Podrgnil sem z brado ob njena lica, ona pa je vzela moj obraz med svoje dlani in se zagledala vanj. Potem me je pritegnila k sebi, znova sem jo poljubil in zdelo se mi je, da predstavlja le ona ves svet. Bil sem brez misli. Nisem mogel prenehati — to je storila ona.

Tina se je izvila iz objema in me odrinila. »Samo siromašen študent si, in vse, kar imaš, je načrt, ki bo uspel ali pa tudi ne.«

»Uspel bo, bodi brez skrbi.«

»V redu,« se je smejala, »potem me obišči, ko se boš vrnil iz Haroldovega kluba.«

»Dotlej je še daleč.«

»Tako je. In še precej daleč.« Tina me je resno in rotoče pogledala: »Vse dobro ti želim, Al, in mislim, da tudi ti to veš.« Vendar je vstala, si popravila obleko, mi položila roko na ramo in tako dala vedeti, naj vstanem. »Pojdi domov!« mi je dejala. Vedel sem, da mora tako biti. Skomignil sem z rameni in stopil k vratom.

Prišla je za menoj in pri vratih sem jo še enkrat poljubil. Z roko sem jo gladil po hrbtu in rokah. »Oh, Tina,« sem dejal, »ljubim te.«

»Vem,« je prikimala. Z utrujenim glasom mi je dejala: »Tudi jaz te ljubim. Že dolgo, dolgo. In nekaj ti povem, Al,« se je zazrla vame s strašno resnim obrazom, »s teboj bom šla. V Reno. Z vami štirimi.« Hotel sem spregovoriti, pa je odkimala. »Kasneje se bova pripravila, kolikor boš hotel. Toda brez mene ne boste uspeli.« Glas ji je nenadoma ohripel in skoraj kriče je dejala: »To je resno. Saj lahko izgubiš glavo!« Za hipce je strmelala vame, potem pa se mi je nežno nasmejala in me z roko pogladila po licih. »Povedala sem ti, kaj želim in kaj hočem imeti, preden te bom poročila. Zato bi želela, da se ti nič ne bi zgodilo. Toda povem ti tudi, da ti ljubim in da bom prav toliko tvegala, kakor ti.« Smehljala se je. »Nekatere stvari premislim bolj od tebe, Al. Poskrbela bom, da ne boš nepripravljen. Šli bomo skupaj.«

Odprla mi je vrata in me nežno potisnila skozi nje. »Domov, pojdi,« je dejala.

VI.

Ko sem se vrnil domov, še ni bilo pozno, vendar sem takoj legel. Vsi razen Bricka, ki je imel posteljo v svoji sobi, smo spali v skupni spalnici na zgornjem nadstropju v dvonadstropnih posteljah. Ležal sem s prekrižanimi rokami pod glavo. Nekaj minut sem, ko sem legel, so je nekaj postelj dalje zaslišal I...

Dejal sem: »Da!« in Jerry ni več spregovoril. Prepričan sem bil, da se smeji v temi kakor otroče.

V sobi je nekdo tonko zacvillil, oglasil se je Guy. Stanoval je v mestu, vendar je včasih spal kar v študentovskem domu. »Bum, bum,« je tiho dejal. Rehalo sem se nasmehnil.

Običajno kar kmalu zaspiš, tako je bilo tudi tedaj. Vendar sem poprej še premišljeval o nekaterih stvareh. Mislim sem o Tini in odločitvi, da pojde z nami in kako bi bilo, če bi se poročila. In kako bi bilo, če bi res imela kopicico denarja. Prvič v življenju je stavek »biti pri denarju« pomenil zame nekaj. Dejstvo, da bi lahko kupil lepo stanovanje, razne stvari in imel več kakor en sam dolar v žepu, mi je nenadoma prevzelo misli kot nekaj mogočnega in vabljivega, nekaj takega, kar se v resnici lahko uresniči. To je bila misel, ki človeku ni dala dihati. Kakor ljudje, ki se jim je nenadoma pripetilo nekaj nenavadnega in vznemirljivega, sem tudi jaz komaj čakal prihodnjega dne.

Porajale so se mi resne misli. Človek razmišlja v postelji, na pol zaspi in se znajde neke druge, ko pa se zdrzne in prebudi, je naenkrat doma. V takšnem stanju mu misli uhajajo po čudnih poteh, brez nadzorstva. Zdelo se mi je, da vidim policiste s samokresi, trdih pogledov, ki skačejo v Brickov avtomobil. Stal sem v Renoju, sredi igralnice in z vseh strani so se mi bližali policisti. Niso mi pretijali ali grozili, samo bližali so se, da bi me aretirali in to, česar sem se bal, so bili njihovi nečloveški, neprizadeti brezčutni pogledi. Ne spominjam se več, kaj sem premišljeval v sanjah, predaleč so že. Storil sem pač nekaj velikega in važnega, kar ne bi smel, in zdaj so prišli pome in morda tudi po Tino. Dejstvo, da sem bil le študent devetnajstih let, mi prav nič ni moglo pomagati.

Človek vse življenje srečuje policiste, bodisi da hodijo po cestah in usmerjajo promet ali jih vidi v patroljnih avtomobilih — vendar nimajo z vami ničesar opraviti. Morda včasih povprašate policista za kakšno ulico ali pa vam proda listek za parkiranje avtomobilov. Toda v kakšno resno stvar z uniformiranimi in oboroženimi možmi se človek le nerad zaplete. Toda zdaj, po vsem tem, kar se je zgodilo tistega popoldneva, sem se jasno zavedal, kako hudo bi bilo, če bi me zaprli zaradi česa strašno resnega, z vsem srcem sem si želel, da do tega ne bi prišlo. Leže sem premišljeval o vsem in se — kakor nikoli poprej — zavedel, da bi bila izguba prostosti in aretacija zame nekaj strahotnega.

Povsem trezno, toda nekam obupano sem divje preletel dogodke minulega dne. Hotel sem najti nekakšen izhod, opravičilo, sprameniti tok svojih misli. Vendar mi ni uspelo. Ležal sem in močje trpel v agoniji strahu. Doumel sem, da bodo sledeči dnevi resni in nenadoma sem zaželel, da bi se lahko vsemu skupaj izognil, ko bi bilo le mogoče. In potem sem zaspal.

VII.

Prihodnjega dne se je pripetil majhen, čuden dogodek. Na mojo željo nismo zajtrkovali v internatu. Sedeli smo v Brickovem avtomobilu, ki je stal na križišču pri Coney Islandu, vsak s kosom slanine in steklenico pokalice v rokah, ko je mimo nas priropotal oklopnjak.

Guy ni vzdržal. Odprl je okno, se sklonil ven in stegnil kazalec. »Bum, bum!« je zavpil in upogibal kazalec, kakor da pritiska na petelina. Trije uniformirani stražarji so se smejali in nam pomahali.

Sam sem bil tako potr, da bi bil najraje mrtev. Videl sem stražarje, kako so se odločno vozili po večerjajši poti in obšel me je občutek, da sem presneto bedast otrok. »Bum!« je vresčal Guy in visel iz avta. »Mrtvi ste, lopovi!« Zdelo se mi je, da ne bi bili zmogni ukrasti niti skodelice smetane iz slaščičarne.

Imel sem suho grlo. Nisem mogel več požirati. Ugotovil sem, da svojega načrta ne bomo mogli uresničiti. Sede sem strmel iz avtomobila na pusto, sivo prometno ulico. Bilo je oblačno, vendar ni deževalo. Vedel sem, da me ne čaka nič dobrega in da bo treba nekaj storiti, sicer bom žalostno propadel z vsemi, ki so čakali skupaj z menoj, da jim bo življenje kaj prineslo.

»V redu Al,« je Brick pogoltnil še zadnji kos slanine, »kaj premišljuješ? Rešuješ veliko vprašanje?«

Prikimal sem in popil svojo pokalico. »Morda,« sem dejal. Kako hišo dalje se nam je bližal policist. Ne vem, če je bil eden onih od prejšnjega dne, vendar nismo hoteli tvegati, da bi Guy streljal nanj s prstom ali pa karkoli drugače pritegnil njegovo pozornost. »Brick, poženi,« sem predložil. »Morda bi zapeljal do Guyevega doma?«

Prikimal je, se nagnil naprej in pogljal proti severu.

Gluboko sem vzdihnil in spregovoril: »Mislim, da sem našel rešitev. Manim, da poznam način, kako priti v Reno, da nas nihče ne bo opazil. Ne dvomim, da ne bi mogli najti poti, kako izropati Haroldov klub. Mislim celo, da to lahko storimo, celo s prekrito veliko možnostjo, da bomo srečno odneali pete. Povem vam nekaj: rad bi to storil. Prenehati hočem z igranjem in začeti resno. In rad bi vedel, kaj mislite ostali.«

Nihče ni spregovoril. Brick, ki je šofiral, me je pogledal prek ramena, vendar nisem vedel, kaj misli. Potem je spregovoril Guy, ki je sedel zraven mene. »Tako je prav,« je dejal in se nasmehnil. »In zanimivo je, da sem sam premišljeval nekaj podobnega: sinoči in davi.«

Bil sem nasajen in nisem vedel, zaradi česa bi se morali smejati. Guy se je zrcnil. Zataknil je roke za pas, se zagledal predse in dejal: »Moj oče je bil doktor, ki nikoli ni dal na denar. Materi je zapustil nad sedem tisoč dolarjev, toda to so bili le računi, ki jih ni plačal nihče nikoli. Zaradi tega je trdo delala v prodajalni konfekcijskega blaga, in sicer šest dni v tednu pa še v nedeljo ponoči. Prihraniti ni mogla ničesar. Vse leto je čakala, zaka pa morala bi k zobozdravniku, na koncu pa se je pokazalo, da nimava dovolj denarja. Delal sem in varčeval, izkoristil vsako možnost za zaslužek, vendar sem dobil komaj toliko, da sem plačeval šolanje. Se zdaj ji ne morem z ničemer pomagati.«

Lepo perje - strahopetno srce

Stražmojster Petelin je bil velik bahavec. V svetli obleki z rdečimi našivki in zelenim pasom je stopal po dvorišču. Nabrušeni ostrogi sta mu rezali zrak, da je kar zažvenketalo, kadar se je premikal. Na glavi se mu je pozibavala rdeča kapa in z budnim očesom je pazil, da se na dvorišču ne bi kdo pregrešil zoper starodavne zakone.

Stražmojster je sovražil mladega petelina Kikirikija, ki še ni imel tako lepe obleke, ni imel tako pisanega perja. Vedno in povsod ga je preganjal in zasmehoval.

Pa je prišla v goste lišca, tetka Vsevedka. Lačna je bila njena družina, strašno lačna. Stražmojster je v smrtinem strahu zbežal v kurnik, da reši svoje lepo

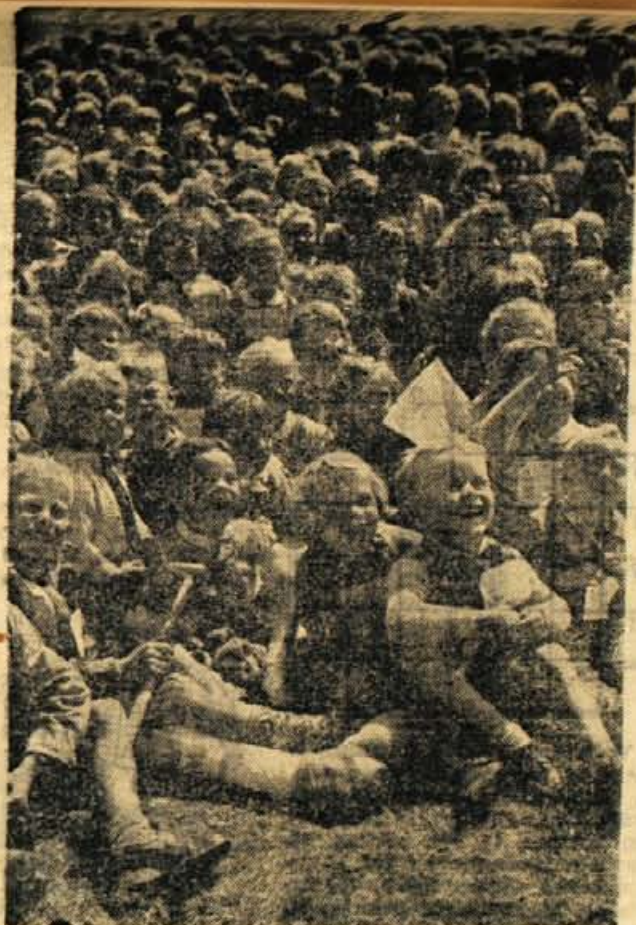
perje. Ni se spomnil na uboge kokoši, nič jih ni opozoril na nevarnost. Petelin Kiki-

**mlada
rast**

riki pa je skočil na voz, ki je stal na dvorišču in na vse grlo svaril kokoši. In tako so se srečno rešile.

Pritekla je še gospodinja, stražmojstrov strogi nadzornik. Našla ga je v kurniku, trepetal je in se stiskal v kot. Rdeča kapa se mu je poveznila in ostroge tudi. Strogi nadzornik je dal roke v bok in jezno dejal: »Strahopetec! Tako mi paziš na kokoši? Danes si bil stražmojster in ne boš nikoli več!

Se tistega dne je dobil stražmojster Petelin odpustnico. V nedeljo pa se je moral preseliti v Lonce.

Vesela otroška družina

Mladi so prišli na svoj račun, čeprav je lilo kot »iz škafa«

Riba in pijavka

V potoku za vasjo je pijavka stradala še tedne in tedne, nikjer ni bilo nobene hrane, zakaj potok je bil zelo majhen. Nekega dne pa je zagledala ribico, ki se je lahko poganjala sem in tja po vodi. Zvito jo je zaprosila:

»Draga ribica, boji tako dobra in me pelji navzdol po potoku do reke. Rada bi šla sama, toda preveč sem utrujena in slabotna.«

»Rada to storim. Samo kako?« je bila ribica, ki jo pripravljala.

»Zelo preprosto. Jaz se bom nate prisecela, ti boš pa plavala, pa bo šlo.« Res se je pijavka prisecela in ribica je plavala na vse kriplje, toda težke pijavke ne more premakniti.

»Ne gre, pa ne gre. Pretežka si,« je žalostno ugotovila ribica. »Sedaj me pa spusti, preveč trdo me tiščiš.«

»Neumnica,« se je zlobno zasmejala pijavka. »Sedaj imam vendar hrano - tebe.«

Dom na Lubniku

Dom na Lubniku je zelo prijazna turistična točka nad Skofjo Loko. Visok je 1027 m in ima kar 40 prenočišč. Vsako nedeljo je tam zelo živahno, ker pride veliko tujcev, ki ob gramofonu tudi malo zaplešejo in pokramljajo s prijaznim upravnikom in njegovo ženo. Tudi jaz zelo rad zahajam na Lubnik, saj je od mojega doma oddaljen samo pol ure.

Mirko Pinar

Pravkar je nehale deževali. Veter se je podil po mestnih ulicah. Vsakomur je klical: »To je prava jesen!«

Blizu osnovne šole se je vozniku Marku pripetila nesгода: kolo njegovega voza je obtičalo v blatu. Marko se je trudil z vozom, prosil ko-

nja naj voz izvleče, toda konj ni imel dovolj moči, da bi mu ustregel. Voz je bil prenapolnjen z drvini. Tedaj so prišli mimo učenci četrtega razreda osnovne šole; vračali so se z zdravniškega pregleda v šolo. Ko so zagledali voznika, kako se muči, so prosili učitelja, če bi smeli pomagati.

In kaj se je zgodilo Tridesetim učencem je v slabi minuti uspelo to, česar prej nista mogla storiti niti voznik niti konj. Voz so izvlekli iz blata.

Voznik Marko je rekel učencem: »Ne bom vas pozabil. Pozimi vas bom vozil s sanmi v šolo.«

Sedaj je že prava zima. Učenci četrtega razreda pa se vsako jutro, ko je pet minut do osmih, pripeljejo s sanmi v šolo.

mladi vedez

GLEDALISCE — Danes je v gledališču predstava za mladino. V gledališko dvorano hite otroci v nape-tem pričakovanju. Zasedejo prostore za gledalce: parter, lože, balkon, galerijo, stojšča. Vsi gledalci so obrnjeni k odru, ki je zakrit z zastorom. Ko se dvorana zatemni in se zastor dvigne, zagledamo na odru prizorišče, kjer se bo odigralo prvo dejanje igre, za njim pa še druga. Na leseno ogrodje napeto platno je poslikano in predstavlja gozd, hišo, grad itd. Igralci pa predstavljajo osebe iz igre (pastirčka, partizana, mater itd.), ter govorijo in igrajo tako, kot je pisatelj napisal. Igralci so preoblečeni v obleke, ki jim pravimo kostumi. Na glavo si nataknjejo lasulje, po potrebi si nalepijo brke in brado in se naličijo z maslinimi barvami, da bi bili po obrazu bolj podobni ljudem, ki jih predstavljajo. Režiser jih pred igro pripravlja, nauči jih, kako naj igrajo, da bo igra čimbolj živa in verjetna. Ko zastor pade, tako pravimo, kadar zastor zagnje prizorišče, se gledalci zahvalijo igralcem s ploskanjem. — V gledališču pa ne uprizarjajo samo mladinskih iger, temveč tudi tragedije ali žaloigre, komedije ali veselohle itd.

MRAVLJI

Zvečer sta se sešli mravlji v mravljišču.

»Joj, kako sem zdelana,« reče prva, »ves dan sem vlačila košček sladkorja, pa ga nisem mogla spraviti do doma, sredi poti sem ga morala pustiti.«

»A tako, ti misliš drobtinico sladkorja, ki ga je razsula neka deklica tam na cesti?«

Pa kako je to, saj je bilo polno majhnih koščkov tam?«

»Da, ali jaz sem se lotila največjega.«

»Brezumnica,« reče druga, »vidiš, jaz pa sem nosila le majhne koščke. Le pojdi pogledat, kakšen kup jih je! Seveda ti hočeš vse naenkrat. No, pa imaš. Boš vsaj vedela za drugič.«

Uganke

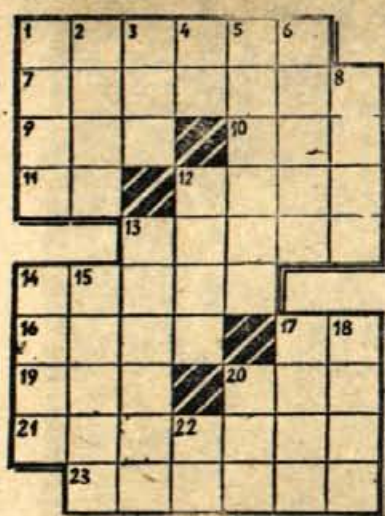
Kadar v suši se oglašajo, ciciban jo oponaša; v kavi, v vodi najdeš spaka — polne so jih vaške mlake.

Obesili so jo na drog, vriskaje sije naokrog. Najljubša nam je v domovini — z rdečo zvezdo na sredini.

Kadar kuruza zori, se na polju prikaže, da vrane nalaže.

Križanka št. 12

Vodoravno: 1. krov, 7. vrtna, 9. kraja, 10. zagrebška tovarna perila, 11. avtomobilska oznaka Bijelega Polja, 12. žensko ime, 13. petdinarski kovanec, 14. biti pokonci, 16. prepričanje, zaupanje v kaj, 17. avtomobilska oznaka Splita, 19. napačilo, 20. rimljanski pozdrav, 21.

21. eruptivna kamenina, 23. vrsta vrbe.
Navpično: 1. nega, varstvo, 2. skupina ovac, 3. del živalskega telesa, 4. pesnitev, 5. iti, 6. okrasna cvetica, 8. ozek pas, 12. žensko ime, 13. veletok v Argentini, 14. povabljenec na poročni gostiji, 15. nasilje, 17. zora, 18. sorodnica, 20. veznik, 22. začetnici slovenskega pisatelja naturalista (Kontrolor Skrobar).

REŠITEV KRIZANKE ST. 7
Vodoravno: 1. milost, 7. okarina, 9. rak, 10. par, 11. ar, 12. vile, 13. ponos, 14. brada, 16. lira, 17. as, 18. eta, 20. Inn, 21. Dedinje, 23. mandat.
Navpično: 1. mora, 2. Ikar, 3. lak, 4. or, 5. sipina, 6. tnalno, 7. Ares, 12. voda, 13. parada, 14. Bled, 15. ritem, 17. Anja, 18. snet, 20. Ind, 22. in.

BREZ BESED

SPOR

Z DEZJA POD KAP

SRECNO POT

RAZVEZA

Ljubila ga je bolj kot sebe. To je vedelo vse mesto. Nekega dne pa ga je zasovražila, se zaljubila v drugega in Georga pustila. Odnesla je ves denar in ves nakit. Georgu je pustila star ponošen krznen plašč.

George se je znašel na česti. Imel je krznen plašč in umetni-

vori o sebi. Vedno je zamišljen in verjetno uživa ob poslušanju zvočka drobiža v pločevinasti posodi. Mogoče ta zgodba o Georgu ni točna. Neki upokojenec iz sosednje ulice trdi, da je bil George nekoč njegov prijatelj in da sta oba igrala v filharmoniji. Upokojenec pripominja, da je George

koliko olajšal, ker je lahko vedno z gotovostjo računal na moji dve desetici. To je bila za Georga nekakšna plača — stalni dohodek. Ob nedeljah, ko nisem šel na delo, sem šel ven samo zato, da bi kupil časopis in obiskal Georga. Dober dan, George! Dober dan! Isti dvogovor se je ponavljal iz

»Zakaj me potem žališ« tokrat je George povišal ton. »Ne razumem...« »Kaj ti misliš, da prav ničesar ne vem?« je nadaljeval George. »Standard se je povišal v teh štirih letih, a ti mi še vedno daješ po dve desetici!« »Toda...« »Od danes naprej se ne poznavaj« je zaključil George.

Milovan Ilić

Izmišljena zgodba

sko ime. Plašč je hitro prodal, umetniškega imena pa ni nihče hotel kupiti. Preskrbel si je pločevinasto posodo in temna očala. Odslej je George vsak dan poslušal, kako odzvanja drobiž v pločevinasti posodi. Zaradi temnih očal je postal pesimist.

To je vse, kar je znano o človeku s pločevinasto posodo, ki se je pred mnogimi leti pojavil na oglu naše ulice. George nerad go-

voril o sebi. Vedno je zamišljen in verjetno uživa ob poslušanju zvočka drobiža v pločevinasti posodi. Mogoče ta zgodba o Georgu ni točna. Neki upokojenec iz sosednje ulice trdi, da je bil George nekoč njegov prijatelj in da sta oba igrala v filharmoniji. Upokojenec pripominja, da je George

koliko olajšal, ker je lahko vedno z gotovostjo računal na moji dve desetici. To je bila za Georga nekakšna plača — stalni dohodek. Ob nedeljah, ko nisem šel na delo, sem šel ven samo zato, da bi kupil časopis in obiskal Georga. Dober dan, George! Dober dan! Isti dvogovor se je ponavljal iz

»Zakaj me potem žališ« tokrat je George povišal ton. »Ne razumem...« »Kaj ti misliš, da prav ničesar ne vem?« je nadaljeval George. »Standard se je povišal v teh štirih letih, a ti mi še vedno daješ po dve desetici!« »Toda...« »Od danes naprej se ne poznavaj« je zaključil George. To se je zgodilo pred desetimi dnevi. Od tedaj Georga nisem več videl. Pravijo, da mu je upokojenec iz sosednje ulice posodil denar za pot. Prepričan sem, da se bo vrnil. Včeraj so otroci iz naše ulice namesto žoge brcali pločevinasto posodo... P. s.: Mogoče vas je ta zgodba razžalostila? Ne žalostite se. Vse to je izmišljeno: George, ponošen krznen plašč in pločevinasta posoda... Ne verjamate? Hm, saj to je kot na dlani: pri nas ni beračev... Nasmejte se!

VOHUN

PO KNJIGI
RESNICNE VOHUNSKE ZGODBE
 RISE
SIRC FRANC

V PISARNI F. JACKSONA SE OGLASI ZVONEC...

DRINK DRINK DRINK

GENERAL 511

BOLENGRAU PRIPELJITE KIGA TAKOJ! DA, TAKOJ!!

JACKSON NI MOGEL VERTETI! TOLIKO LET SO ZAMAN ISKALI TEGA VOHUNA! SEDAJ GA IMAJO...

TEŽKO MU BOH DOKAZAL, DA JE VOHUN!! DVOMIM, ČE MI BO USPELO TO NALOGO OPRAVITI

SIRC